

WIJ

SAMEN

**VERKIEZINGS-
PROGRAMMA
2024**

cd&v PLUS

Herentals/Noorderwijk/Morkhoven

Inhoud

Inleiding	3
Samenvatting	5
Kernpunten	8
<hr/>	
1. Warm en Hartelijk	9
1.1. Wel-zijn en wel-voelen	9
1.2. Gelijke Kansen	12
1.3. Zorg en Gezondheid	14
<hr/>	
2. Mooi, goed en veilig wonen en leven Ruimte, Stadsontwikkeling, Wonen en Mobiliteit	24
2.0 Leefbuurten als basis	24
2.1. Ruimte voor Groen en Water	25
2.2. Goed, aangenaam en betaalbaar wonen	26
2.3. Veilig en Vlot verkeer	32
2.4. Een veilige en propere samenleving	35
<hr/>	
3. Ontspannen, genieten, beleven en ondernemen Vrije Tijd, Verenigingen, Toerisme en Economie	37
3.1. Vrije Tijd en Verenigingen	37
3.2. Erfgoed, Patrimonium en Toerisme	41
3.3. Samen (be)leven	43
3.4. Ondernemen in een veranderende wereld	44
<hr/>	
4. De Stad als organisatie	47

Inleiding

Op 6 jaar tijd kan veel veranderen. Onvoorspelbare zaken hebben soms een enorme impact op wat je eerder hoopte te realiseren. Wie had in 2018 kunnen vermoeden dat we in de volgende 6 jaren 3 grote crisissen te verduren zouden krijgen? Zowel het coronavirus, de oorlog in Oekraïne als de energiecrisis hebben de afgelopen jaren een zware stempel gedrukt op ons dagelijks leven en op ons lokaal bestuur. **Samen met talrijke mensen, organisaties en overheden in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven hebben we met man en macht gestreden om allereerst die crisissen aan te pakken.** Onze focus lag op een kwalitatieve dienstverlening naar alle inwoners en in het bijzonder naar kwetsbare personen die nog sterker de gevolgen van die turbulente wereld ondervonden.

Naast die crisissen zien we **ook een aantal stevige uitdagingen op lange termijn** op ons afkomen. Zo zijn er onder meer de klimaatverandering, het mobiliteitsvraagstuk, de vergrijzing en de hogere nood aan zorg, een diverser wordende samenleving, een hoge werkdruk en een overbeladen omgeving die leidt tot fysieke en mentale problemen. Al die thema's vragen om een **doordachte aanpak met een blik op de toekomst.** Een hoop denkwerk, analyse en planning is broodnodig. Een lokaal bestuur moet zich daarop voorbereiden en organiseren. Tegelijk moeten ze de dagelijkse dienstverlening naar mensen, verenigingen, organisaties en ondernemingen blijven

waarmaken. In elke straat, elke buurt, elke wijk en elk dorp.

De afgelopen 6 jaar stond cd&v mee aan het roer van onze stad. **We moesten vaak door woelig water navigeren.** Daarbij gaven we **duidelijk de hoogste prioriteit aan het welzijn van onze inwoners.** We zorgden voor **een stevige sociale basis**, voor steun voor wie het moeilijk heeft en voor zorg en gezondheid. We streefden naar een efficiënte samenwerking met de vele diensten die instaan voor ons welzijn: het ziekenhuis, de woonzorgcentra, armoede- en welzijnsorganisaties, de Eerstelijnszone, de politie en brandweer.

We maakten ook werk van een **doorgedreven langetermijnplanning** die onze gemeente en zijn inwoners moet versterken in tijden van **klimaatverandering, vergrijzing, drukte en stress.** Er liggen concrete cijfers, studies, analyses en plannen klaar voor ruimte, mobiliteit, energie, huisvesting, openbaar groen, onze vesten, toerisme en intergemeentelijke samenwerking. Dat werd hoog tijd.

Jammer genoeg zijn een aantal van die plannen nog niet zichtbaar uitgevoerd of formeel goedgekeurd. Dat is onder andere te wijten aan die grote crisissen, maar ook aan de hoge druk die op onze diensten ligt. Inwoners én hogere overheden verwachten steeds meer van een stadsbestuur. We vinden helaas niet altijd de tijd, ruimte, het personeel of de financiële middelen om alles snel te realiseren.

Op heel wat domeinen hebben we nood aan een PLUS. Daarom worden we cd&vPLUS. We willen resoluut een tandje bijsteken. Onze grootste prioriteiten zijn mobiliteit, goed en betaalbaar wonen en verenigingen. Tegelijk trekken we ons warme en stevige sociale beleid helemaal door, en willen we meer aandacht voor goed onderhouden en veilige straten, paden, pleintjes en parken.

Een andere PLUS creëren we door onze **klassieke partijstructuur te doorbreken**. Op onze lijst maken we plaats voor een aantal **frisse en gemotiveerde kandidaten**, die je misschien niet meteen

met de klassieke cd&v associeert. Zij zorgen voor een vers engagement met vernieuwende ideeën en tonnen energie.

Tot slot staat onze PLUS voor “**positief**”. We willen **weg van polarisering, slogans en negativiteit**. Om dingen te veranderen is **samenwerking** nodig. Tussen mensen, verenigingen, ondernemingen en — jawel — tussen politieke partijen. We willen weg van het grote gelijk en meer verbinden. Een SAMENleving geef je immers SAMEN vorm.

**Zorg jij mee voor
die PLUS?**
Wij zeker wel.

Samenvatting

de kernpunten van cd&vPLUS voor de volgende bestuursperiode 2025-2030

Ons programma is behoorlijk lijk. In talrijke werkgroepen bogen we ons over alle domeinen waar de stad en het OCMW Herentals een rol in spelen. De neerslag daarvan vind je op de volgende pagina's. We geven mee wat goed werkt, maar durven ook zelfkritisch te zijn en te erkennen waar verbetering nodig is. Dit programma is onze visie op en voor Morkhoven, Noorderwijk en Herentals, waarmee we de debatten en de onderhandelingen voor een bestuursakkoord zullen aangaan. Misschien zullen we enkele concrete punten nog niet vermeld hebben. Onze excuses alvast, we nemen je opmerkingen graag mee.

We vatten de prioriteiten van ons programma hier voor je samen. Zodat je ook in enkele minuten weet waar cd&vPLUS voor staat.

We beginnen dit programma bewust met **Welzijn, Zorg & Sociale Zaken**. We ontwikkelden een uiterst stevig én warm beleid, met een brede waaier aan dienstverlening. Dat is niet altijd opvallend zichtbaar. Maar wanneer het even wat moeilijker gaat in je leven, is net die steun en dienstverlening ontzettend belangrijk. Een kleine tegenslag kan verstrekkende

gevolgen hebben, en daarin willen wij je helpen.

Ons warme beleid trekken we helemaal door. We geven bijzondere aandacht aan de **versterking van ons ziekenhuis, Welzijnsvereniging Sint-Anna (die veel meer wordt dan een woonzorgcentrum) en aan zorgzame buurten, wijken en dorpen**. De steun aan onze **mantelzorgers** willen we uitbreiden en ook de **kinderopvang** verstevigen we verder. Een nieuw initiatief is een **Paperassenploeg**, die actief naar de mensen trekt en hen gidst doorheen de doolhof van administratie, regels en premies.

Goed, veilig en betaalbaar leven en wonen is ons tweede bijzondere aandachtspunt. Daarbij staan **leefbuurten centraal**. Ze vormen het uitgangspunt en de kern voor een effectief beleid op gebied van wonen, welzijn, zorg, mobiliteit en zelfs recreatie.

We willen in onze gemeente **meer ruimte voor groen en water** creëren om ons te wapenen tegen de klimaatverandering. De **“Groene Vaart”** Augustijnenlaan-Belgiëlaan-Olympiadelaan wordt de levensader van ons centrum. Tegen 2030 realiseren we **300 nieuwe betaalbare huur- en koopwoningen**. We maakten een **mobiliteits-, circulatie- en parkeerplan** op dat we helemaal uitrollen. Een nieuwe toegewijde **Padenbrigade** moet permanent zorgen voor een beter onderhoud van onze straten, paden en groen.

We merkten de afgelopen maanden dat Herentals, Noorderwijk en Morkhoven kunnen **bruisen**. Talloze **vrijwilligers, verenigingen én ondernemers** zorgen voor leven in de brouwerij in onze stad en deelgemeenten via sympathieke projecten en evenementen. Zij **krijgen onze volledige steun als organisatorische partners in verbindende evenementen**. Daarom willen we onze **verenigingen opnieuw verenigen**. We evalueren en verfijnen hun subsidies en geven de **vroegere adviesraden meer ondersteuning en structuur**. Op de locatie 't Hof en het binnengebied tussen de Grote Markt en de Belgiëlaan geven we **prioriteit aan een stadsfeest- en fuifzaal en ruimte voor de verenigingen en de jeugd**. In ons **toeristisch en erfgoedbeleid** leggen we de focus op ons groen, ons water, onze landschappen en bossen, maar ook op onze **monumenten** en onze **lokale ondernemers**. Meer dan vroeger moeten we werk maken van een open dialoog en constructieve samenwerking.

Om dat allemaal te realiseren, is er niet alleen samenwerking nodig. Maar ook tijd, geld, en energie. Omdat we de **belastingen niet** willen **verhogen**, moeten we grote punten en projecten **slim en gefaseerd aanpakken**. Niet alles kan op 6 jaar tijd gerealiseerd worden, dat geven we eerlijk toe. Sowieso moeten we ook durven kijken hoe een verdere **samenwerking en fusie met onze bevriende Netelandgemeenten** Grobbendonk, Herenthout, Olen en Vorselaar kan leiden tot de slagkracht van een lokaal bestuur, zonder dat de nabijheid van dienstverlening in het gedrang komt.

We blijven werken aan meer waarde en warmte voor iedereen in ons geweldige **storp**, dat zoveel troeven en zoveel uitdagingen heeft. Samen zorgen we voor een PLUS.

Deze concrete doelstellingen hanteert cd&vPLUS voor zorg & welzijn in Herentals:

- Paperassenploeg gidst iedereen door administratief doolhof van regels en premies
- verdere versteviging van ons ziekenhuis en onze Welzijnsvereniging Sint-Anna om zorg nabij en betaalbaar te houden
- 5 zorgzame buurten tegen 2030, verspreid over heel ons grondgebied
- afschaffen van inkomens- en leeftijdsgrenzen bij mantelzorgpremie
- uitbreiding en betere huisvesting voor ons kinderdagverblijf Hummel-tjeshof

Zo streeft cd&vPLUS naar comfortabel en betaalbaar wonen en leven in Herentals:

- overall ruimte voor groen en water: in alle straten, buurten en projecten
- leefbuurten als uitgangspunt voor aangenaam wonen, vlot verkeer, welzijn én ontspanning
- 300 nieuwe sociale huur- en koopwoningen tegen 2030
- veilig en vlot verkeer, gebaseerd op het mobiliteits- en circulatieplan
- “Groene Vaart” als stadsboulevard met groen, water én voldoende parkeerplaatsen om een autoluw stadscentrum te ondersteunen
- toegewijde Padenbrigade onderhoudt onze straten, paden en groen

cd&vPLUS doet Herentals, Noorderwijk en Morkhoven bruisen met:

- evaluatie, verfijning en indexering van werkingssubsidies voor verenigingen met herdachte rol voor vroegere adviesraden
- uitbouw van een stadsfeest- én fuifzaal en jeugdhuis op de site 't Hof
- volledige steun aan onze verenigingen en vrijwilligers als partners in verbindende evenementen
- toeristisch en erfgoedbeleid met focus op groen, water, landschappen, monumenten en lokale ondernemers
- open dialoog en constructieve samenwerking met lokale ondernemers

Pluspunten

**Verderzetten
van een stevig
sociaal beleid,
versterkt met een
paperassenploeg**

**Een beter
onderhoud van
straten, stoepen en
pleintjes met een
padenbrigade**

**De
mobiliteitsknoop
veilig ontwarren**

**Goed en
betaalbaar
wonen**

**Verenigingen,
vrijwilligers en
ondernemers
versterken en
ondersteunen**

1. Warm en Hartelijk

Welzijn, zorg en sociale zaken

Niet voor niets beginnen we met ons welzijnsluit. We bouwden de afgelopen jaren verder aan een warm sociaal beleid voor iedereen in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven. Dat blijft soms onder de radar, maar is geen ver-van-mijn-bedshow. Je merkt pas dat we paraat staan wanneer je zelf in een kwetsbare positie terechtkomt. Dat kan sneller gebeuren dan je denkt.

1.1. Wel-zijn en wel-voelen

Iedere inwoner van Morkhoven, Noorderwijk en Herentals heeft recht op een menswaardig bestaan. Ons **OCMW** zorgt daar al jaren voor, en de afgelopen legislatuur versterkten we onze sociale dienst nog meer. Dat was nodig, want de corona-, Oekraïne- en energiecrisis zorgden voor stevige druk op onze samenleving. Die sterke sociale dienstverlening die we bieden aan iedereen die het moeilijk heeft, maakt Herentals tot een **warme en hartelijke zorgstad**. Onze bestaande én nieuwe initiatieven worden in de regio geprezen. Op dit beleid willen we voortbouwen.

We trekken de **steun- en dienstverlening** van onze sociale dienst door **op alle gebied**: leefloon, aanvullende steun voor medische en vrijetijdsuitgaven, energiepremies, huisvesting, ... **We willen mensen helpen en versterken**, maar vragen wel dat iedereen zich aan **duidelijke afspraken** houdt.

De richtlijnen voor financiële steun **moderniseren en vereenvoudigen** we. We ijveren voor een verderzetting van de **“REMI”-tool**, die meer rekening houdt met specifieke situaties en steunverlening.

Ken je de **“net-nieters”**? Er zijn tal van mensen die net buiten de inkomensgrenzen vallen en daardoor geen recht hebben op steun. Een kleine tegenslag is voldoende om hen in de ellende te duwen. Voor deze categorie (mensen die **nét** geen recht hebben op verhoogde tegemoetkoming) bekijken we op het niveau van Neteland en/of de Kempen hoe we hen **preventief beter kunnen ondersteunen**, zoals we bv. al deden met een tijdelijke tegemoetkoming tijdens de energiecrisis.

Een **multidisciplinaire aanpak** is nodig. Alleen een leefloon toekennen is niet genoeg. Steun- en hulpverlening moet de start zijn van een duurzaam traject waarin iemand op weg geholpen wordt naar een kansrijke toekomst. We zetten in op een **intensievere samenwerking** met andere welzijnsactoren (CAW, CGG, De Fakkel en De Dorpel, de Eerstelijnszone, psychologen, ziekenfondsen en uitkeringsinstellingen).

Armoedebestrijding

Armoede uit zich in verschillende vormen die we we op passende manieren moeten verlichten. Niet alleen op individuele basis (via onze sociale dienst van het OCMW), maar ook via groepswerkingen. **In de Cirkel** vinden veel mensen een warmhartige plaats om samen te komen en zichzelf te ontplooien. Aan **De Fakkels en De Dorpels** gaven we een stevige **financiële injectie** en we werkten een samenwerkingsverband uit. Dat continueren we en we bekijken waar we elkaar nog meer kunnen versterken. We baseren ons op hun **memorandum** om een **afsprakenkader** te maken voor de volgende legislatuur. Via het armoedeoverleg geven we mensen in armoede een stem in het beleid.

De minst gekende vorm van armoede, maar met ingrijpende gevolgen, is “**instantie-armoede**”. Er bestaan zoveel hulpverlenende overheden, organisaties, verenigingen en instanties waar mensen terecht kunnen. Maar dat zorgt ook voor een doolhof aan regelgeving, informatie en procedures waarin mensen verloren lopen. Daardoor missen mensen de steun waar ze recht op hebben, raken ze gefrustreerd en geven ze het op.

In de bestrijding van die instantiearmoede ligt een kerntaak van ons stadsbestuur en OCMW. De laatste 6 jaar bouwden we heel wat ervaring op om hierbij te helpen:

- We zetten meer in op een outreachende en aanklappende werking. Veel maatschappelijk werkers gingen zelf naar specifieke doel- en kansengroepen, om hen **op het terrein** te leren kennen en te kunnen helpen.
- We zorgden voor een **tweede dienstencentrum in Morkhoven**: Het Pomphuis. Iedereen kan hier terecht voor laagdrempelige **ontmoeting**, vorming, hulpverlening en activiteiten.
- Met De Cirkel en De Cirkelshop gaven we een nieuwe invulling aan ontmoeting en verbinding en vernieuwden we de werking van onze **sociale kruidenier** tot een voorbeeld voor de hele regio.
- We ondersteunden **Zorgzame Buurt**-initiatieven in de wijken.
- We zorgden voor een **Overkophuis** waar elke jongere zich thuis kan voelen.
- Voor mensen met een verslavingsproblematiek maakten we werk van een **Geïntegreerd Breed Onthaalbeleid** in samenwerking met diverse hulpverleners.
- Met **onze digipunten** dichtten we (een deel van) de digitale kloof.
- Met **Herentals aan Z** creëerden we een netwerk voor nieuwe ideeën om hulp- en zorgverlening dichterbij de bevolking te krijgen.

Wat we leerden uit die initiatieven en ervaringen geven we de volgende jaren een vaste structuur:

We zorgen voor een **“Paperassenploeg”**: een sterk team van 3 maatschappelijk werkers die naar de mensen toegaan en hen **de weg wijzen doorheen de administratieve doolhof**. Dit zijn stevige allround-eerstelijnsprofielen die mensen helpen bij administratieve vragen en hen bij complexere vragen meteen kunnen doorverwijzen naar de juiste instantie of persoon. Die paperassenploeg is tegelijk een **antenne** voor ons bestuur: ze doet suggesties om dat (armoede)beleid en alle procedures en administratie te vereenvoudigen en op elkaar af te stemmen.

We organiseren maandelijks in een andere wijk een **“koffie-en-papieren-moment”**. Bij een kop koffie kunnen mensen aan de Paperassenploeg en aan andere hulpverleners (eventueel aangevuld met vrijwilligers) hun vragen en noden voorleggen. In ons bestuur voorzagen we al een vaste en centrale rol voor een **coördinator lokaal sociaal beleid**. Die houdt het overzicht tussen alle welzijnsactoren, zorgt ervoor dat de drempels tussen alle hulp- en zorgverlening in Herentals weggewerkt worden, en dat we altijd een warm en stevig netwerk op maat van de hulpvrager kunnen inschakelen. Deze persoon zorgt ook voor een structureel overleg tussen de instanties, onze maatschappelijke diensten, Herentals aan Z en ervaringsdeskundigen om ons lokaal sociaal beleid te vereenvoudigen en te versterken.

We geven als stadsbestuur het goede voorbeeld door een hartelijk en toegankelijk onthaalbeleid. Nieuwe inwoners moeten meteen de weg vinden in Herentals en ook onze bestaande inwoners moeten welwillend en menselijk worden geholpen. Elke eerstelijnsmedewerker van ons bestuur zorgt zo voor een warm onthaal en een vriendelijke doorverwijzing naar de juiste “tweede deur”.

Tewerkstelling en sociale economie

Een **goede job** is niet alleen een belangrijke remedie tegen armoede, maar zorgt ook voor meer zin en goesting in je leven. Via de **activeringsdienst** van Neteland Welzijn en Zorg bieden we ondersteuning om mensen te helpen in het ontwikkelen van hun talenten. We zorgen hiermee voor **een goede toeleiding** naar het best mogelijke werk, via een scala van vrijwilligerswerk, werkervaringstrajecten, samenwerking met scholen, welzijnsactoren en VDAB. We organiseren al een unieke Neteland-jobbeurs voor werkzoekenden én werkgevers in de regio, en de volgende jaren zoeken we nog meer toenadering tot **private werkgevers en ondernemingen**. Door de krapte op de arbeidsmarkt moeten we meer inzetten op een betere match tussen werkgever en werkzoekende en aan hen allebei de tools aanreiken om duurzame tewerkstellingsrelaties te ontwikkelen.

Een enorme troef voor Herentals is op dat vlak het stevige netwerk van **sociale-economiebedrijven. Groep Talent** (het samenwerkingsverband tussen de voormalige Kringwinkel — nu Sjans/De Waardenmakerij, Contenti, Boskat en TWERK) biedt werk aan 1000 mensen en is daarbij een van de grootste werkgevers van de streek. Ook maatwerkbedrijf **Kaliber** creëert werkgelegenheid voor 300 mensen. Dat kan tellen.

De sociale-economiebedrijven zijn onmisbaar om de ideale **tewerkstellingsgraad van 80%** te halen. Daarom geven we deze bedrijven alle kansen en zoeken we actief naar **extra samenwerkingsmogelijkheden**. We grijpen kansen aan met Boskat bijvoorbeeld op vlak van groenonderhoud en door de ontwikkeling van een voedselbos. Foodsavers van De Waardenmakerij wordt een echte partner bij een betere omgang met en herverdeling van voedseloverschotten. TWERK is een uniek initiatief voor heel Vlaanderen en verdient alle steun voor hun specifieke autisme-doelgroep. Contenti biedt als dienstenchequebedrijf meerwaarde aan de huishoudens van veel gezinnen. En Kaliber is een grote industriële speler die we - letterlijk — meer ruimte willen geven ten zuiden van het Albertkanaal.

1.2. Gelijke Kansen

Elke inwoner van Herentals heeft het recht om zichzelf te zijn en zich te ontplooiën binnen onze warme stad, ongeacht afkomst, godsdienst, seksuele identiteit, leeftijd of gezondheidstoestand.

Diversiteit, integratie en inburgering

Morkhoven, Noorderwijk en Herentals zijn de laatste jaren veel diverser geworden en dat zorgt voor uitdagingen die we moeten aanpakken. Maar de brede waaier aan persoonlijkheden, talen, culturen en talenten in Herentals is **in de eerste plaats een verrijking** en biedt vele kansen.

Harmonieus en aangenaam samenleven vraagt natuurlijk inspanningen. Van het stadsbestuur, dat meer werk moet maken van een **warm onthaalbeleid** voor iedereen. Van nieuwkomers, aan wie we **actieve inspanningen** vragen. **Nederlands leren** is een eerste voorwaarde om helemaal mee te geraken: je voelt je meer thuis, je vindt sneller een job, je kan gezellig meewerken aan een hartelijke straat, buurt en gemeente. We houden de **sterke werking van onze activeringsdienst** aan die anderstaligen aanmoedigt om snel werk te zoeken, te vinden en te houden. En we vragen van al onze inwoners **een open blik** naar hun burens. Allemaal samen maken we een straat, allemaal samen maken we een stad.

Onze **praatpunten** Den Babbelhoek en Praatwijzer, de taalpunten, de OKANKlassen, LIGO en het CVO HIK blijven de belangrijkste partners om mensen Nederlands te leren én wegwijs te maken in onze samenleving. We ontwikkelen **onze buddywerking en het Taalvrienden-project** verder, projecten die mensen meer individueel en op maat begeleiden.

We zijn voorstander van **Lokale Opvanginitiatieven (LOI)** omdat ze zorgen voor een betere spreiding van asielzoekers en vluchtelingen en hen niet doen samenpakken in grote opvangcentra. Tegelijk dringen we bij de hogere overheid aan op een betere en meer duurzame financiering van ons LOI. Zonder extra steun kunnen we die werking niet uitbreiden en houden we de huidige werking aan, waarbij we een **30-tal plaatsen voorzien voor lokale opvang van asielzoekers**, verspreid over heel ons grondgebied. Daarmee nemen we nog steeds een grote verantwoordelijkheid ten opzichte van andere gemeenten.

Internationale samenwerking, duurzaamheid en SDG's

Als klein stadje hebben we onze plaats in de wereld. Een wereld boordevol uitdagingen, met helaas veel ongelijkheid binnen en buiten onze stadsmuren en zelfs binnen en buiten onze landsgrenzen. Daar mogen we niet blind voor zijn. We ondersteunen al lang verschillende initiatieven die van Herentals **Wereldtals** maken en dat zetten we verder. Ook de Herentalsenaren die op het noordelijk en zuidelijk halfrond de internationale samenwerking en ontwikkeling van het zuiden stimuleren, moedigen we verder aan.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (**SDG's**) van de Verenigde Naties gebruiken we als toets bij beleidsbeslissingen. We dagen de stadsdiensten uit om bij elk dossier aan te geven binnen welke doelstelling de beslissing past. En we blijven een **faire gemeente**, met oog voor **eerlijke handel met het zuiden** en specifieke aandacht voor de **korte keten van onze eigen lokale economie**. Die **internationale én lokale fair trade-doelstellingen** nemen we meer op in het aankoop- en aanbestedingsbeleid van de stad.

Scholen

Herentals heeft een schoolstraat, maar is vooral een schoolstad! Onze scholen zijn onze toekomst en moeten nog meer dan vroeger belangrijke bouwstenen worden van onze samenleving. Scholen worden zelf natuurlijk met bijzonder veel uitdagingen van hogerhand geconfronteerd en we willen hen in ons **flankerend schoolbeleid** zo goed mogelijk faciliteren. Wanneer het bijvoorbeeld gaat over diversiteit, (mentaal) welzijn, maar ook vrije tijd en (verkeers)veiligheid zijn ze belangrijke **antennes én partners** om voor meer welbevinden, kwaliteit en duurzaamheid te zorgen.

Het **scholenplatform van Neteland** is een efficiënte manier om de scholen en lokale besturen samen te laten werken. We hebben al mooie resultaten geboekt op vlak van gezonde voeding, vrije tijd, bibliotheken en STEMonderwijs, en dat bouwen we zeker verder uit. Tegelijk liggen er nog heel veel kansen wanneer het over de **plaats en ruimte** gaat die scholen innemen in onze stad en deelgemeenten. We willen **duurzamere speelplaatsen** en starten ook een onderzoek en samenwerking op om de **bestaande schoolinfrastructuur** te delen met verenigingen, projecten en organisaties. De vele vierkante meters aan speelplaatsen, sportzalen, refters en andere zalen kunnen en moeten **beter benut worden buiten de schooluren**. We moedigen die bredere-schoolwerkingen aan.

Ook het **volwassenenonderwijs** biedt plaats aan talrijke (wat oudere) leerlingen. LIGO en CVO HIK blijven we ondersteunen en we staan open voor **verdere en intensievere samenwerking** als zij dat vragen.

1.3. Zorg en Gezondheid

Het oudste Gasthuis van de Kempen werd in Herentals opgericht aan de oevers van de Kleine Nete. Toen al werden de zaadjes geplant voor **een stad waar zorgen voor elkaar belangrijk is**. Als kleine stad bieden we in Herentals plaats aan het modernste ziekenhuis van de Kempen, maar ook aan grote spelers als Familiehulp, het Wit-Gele Kruis, het CAW, een centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg, een wijkcentrum op Sint-Janneke, 3 mooie en gezellige woonzorgcentra, en nog veel meer. Daar mogen we **trots** op zijn en dat moeten we **koesteren**. We spelen een uiterst belangrijke rol op het vlak van Zorg en Gezondheid voor een heel ruime regio — dus ook buiten de gemeentegrenzen. Niet toevallig ontstond in Herentals het idee voor het “Knuffelcontact”-kunstwerk naar aanleiding van de Coronacrisis. Voor het ziekenhuis en in Morkhoven staat een exemplaar, maar ook op prominente plaatsen in onze 6 buurgemeenten van de Eerstelijnszone Middenkempen.

Maar het werk is niet af. **Een goede en betaalbare gezondheidszorg voor iedereen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen**, moeten we verder uitbouwen en ondersteunen. Met **Herentals aan Z** geven we een kans aan alle zorgen welzijnsactoren om zich te verenigen en nieuwe ideeën uit te werken. Zo blijven we **toonaangevend én vernieuwend** wanneer het gaat over het meest essentiële voor een mens: gezondheid en welzijn.

Gezondheid en preventie

Een stadsbestuur speelt slechts een **ondersteunende rol** wanneer het over gezondheid gaat. Het echte werk gebeurt door de mensen in het veld, van de huisarts over de thuis- en mantelzorger tot de specialist en verpleegkundige in het ziekenhuis. Door een **nieuw breed Welzijnsoverleg** te organiseren en te structureren brengen we die mensen samen om te bekijken waar de hoogste noden liggen, en wie op welke manier kan helpen. We moedigen samenwerking aan en vertrekken daarbij vanuit het perspectief van wie zorg of ondersteuning nodig heeft.

De **Eerstelijnszone Middenkempen** is voor ons het uitgelezen niveau om de samenwerking met de hele sector van gezondheid, zorg en welzijn te verbeteren. Het is dankzij de Eerstelijnszone dat we - als voorbeeld voor het hele land - de Coronacrisis konden aanpakken, dichtbij mensen voor wie het allemaal moeilijk te verteren was. Door een excellent contact met en enorme inspanningen van artsen, verplegenden, verzorgenden, maatschappelijk werkers én vrijwilligers zorgden we ervoor dat ook in de strijd tegen het virus iedereen mee was. We werken actief mee aan de verdere uitbouw van de activiteiten van de Eerstelijnszone en steunen die logistiek en praktisch waar we kunnen.

Acties op het vlak van **preventie** beperken zich tot vandaag tot projecten van een week of een maand op het vlak van de strijd tegen tabak- en alcoholmisbruik, andere verslavingen, aanmoedigen van gezond eten, mentaal welbevinden, Dat zijn nuttige acties en projecten, maar ze missen een duidelijke lijn en prioritering. Met Nelteland en de Eerstelijnszone Middenkempem maken we werk van een **meer doelgerichte aanpak van gezondheidspreventie**, gebaseerd op duidelijke demografische analyses en Evidence Based-praktijken.

Goed in je vel, sterk in je hoofd

Een gezonde geest in een gezond lichaam: **mentaal welzijn** is sinds Corona nog belangrijker gebleken. Bij talloze mensen zien we de nood aan psychologische begeleiding. Soms is een aanpak op maat nodig, soms kunnen enkele groepssessies volstaan.

Daarom faciliteren we vanuit de Stad en het OCMW de verdere uitbouw van de **Eerstelijns-Psychologische Zorg**, in overleg met het CGG en de Eerstelijnszone. In het OCMW blijven we eerste psychologische hulp aanbieden. **Jongeren** kunnen voor een eerste contact terecht bij het **Overkophuis** en verder in de **TEJOkamer**, die we verstevigen. We richten ons ook specifiek naar **senioren en hun mantelzorgers** door de projecten van onze lokale dienstencentra het Pomphuis en 't Convent. **Mensen die het niet breed** hebben kunnen terecht bij De Cirkel, De Fakkel en De Dorpel. En **jonge ouders** ondersteunen we via het Huis van het Kind.

Aan ruimtes voor **lotgenotengroepen** is een steeds grotere nood. Via een **Inloophuis Dementie** nemen we een eerste initiatief naar mensen met geheugenproblemen en hun netwerk. Maar ook een warme organisatie als Alegria, die zich richt naar kankerpatiënten en hun omgeving, zocht meer ruimte. Met zaal "**De Vuurtoren**" boden we hen een plaats in het Woonzorgcentrum. We willen die zaal ook verder ter beschikking stellen voor andere lotgenotengroepen (bijvoorbeeld voor palliatieve zorg, groepen van ouders van overleden kinderen, familiegroepen van mensen met verslaving, ...) Zij moeten hier terecht kunnen voor een babbel, een infosessie, een therapeutisch en verbindend moment.

Tegelijk willen we mentale gezondheid **niet problematiseren**. Het is OK om je soms niet OK te voelen. Soms is die erkenning genoeg en volstaat een klein babbeltje of schouderklopje. Daarom blijft menselijk contact en elkaar ontmoeten zo belangrijk. Dat moedigen we altijd en overal aan.

De huisarts centraal

Je eigen dokter blijft je allereerste aanspreekpunt én vertrouwenspersoon voor al je gezondheidsvragen en -noden. De stad, het OCMW en het ziekenhuis hebben een **heel goed contact** met alle huisartsen in onze gemeente. We houden de lijnen kort en betrekken hen in ons brede welzijnsoverleg. Ook in Herentals aan Z spelen ze een prominente rol.

Momenteel is er geen nijpend tekort aan huisartsen in onze gemeente, maar dat kan snel veranderen. We volgen de toestand dus op de voet. Precies daarom is het belangrijk om het **Wijkgezondheidscentrum** verder te ondersteunen. WGC De Berk op de Molekens en het WGC in de Nonnenstraat hebben nu al een patiëntenbestand van ruim 2000 mensen, die ze van toegankelijke zorg en dienstverlening verzekeren. We ondersteunen het Wijkgezondheidscentrum, ook bij de zoektocht naar een mogelijke nieuwe locatie, en blijven nauw betrokken in het bestuur van de Wijkgezondheidscentra van de Kempen.

Tandartsen

Een groter probleem stellen we vast bij mond- en tandzorg. We hebben een groot aantal tandartsenpraktijken, maar daar is vaak een patiëntenstop of er zijn lange wachtlijsten. Bovendien zijn de meeste tandartsen gedeconventioneerd en komt de betaalbaarheid in het gedrang. Samen met de Eerstelijnszone, de Netelandgemeenten én de beroepsfederatie moeten we daarom werken aan een **actieplan Tand- en Mondzorg**.

Voor de meest kwetsbaren hebben we dit jaar vanuit het OCMW een **project Mobile Tandartsen** opgestart. De eerste resultaten zijn positief en we bekijken hoe we dit project verder kunnen uitwerken.

Apotheken

Je apotheker wordt vaak onderschat als aanspreekpunt voor zorg. We bouwden heel wat ervaring en goede contacten met hen op via het project "**Gemeente op Schema**", waar apothekers samen met huisartsen, (thuis)verpleegkundigen en het ziekenhuis werkten aan de best mogelijke manier om je medicatieschema up-to-date te houden. Die positieve ervaring smaakt naar meer. Binnen de Eerstelijnszone beschouwen we hen als **volwaardige partners en onmisbare antennes** binnen het gezondheids- en welzijnsbeleid.

AZ Herentals

Als partij zijn we bijzonder **trots op ons ziekenhuis**. We liggen aan de basis van de verzelfstandiging die in 2010 werd doorgevoerd en speelden sindsdien een toonaangevende rol in het bestuur. Daardoor kon het ziekenhuis zich ontwikkelen tot het **modernste ziekenhuis van de Kempen**, met een optimale dienstverlening, die **dichtbij, kwalitatief en betaalbaar** blijft. We krijgen daarvoor complimenten van tot ver buiten de streek, en ook de kwaliteitsaudits bevestigen die hoge kwaliteit.

Toch **houdt het werk niet op**. Het ziekenhuis dreigt het slachtoffer van zijn succes te worden. We zien soms langere wachttijden en we moeten de toegankelijkheid en betaalbaarheid blijven bewaken. Dat wordt soms bemoeilijkt door regelgeving van de hogere overheid, bijvoorbeeld op het vlak van supplementenregelingen.

Op **korte termijn** moeten we het ziekenhuis alle ruimte geven die het nodig heeft. Daarom ondersteunen we maximaal de bouw van de **nieuwe M-blok** op de hoek aan de Nederrij. Die moet plaats geven aan **extra ruimtes voor consultatie én o.a. ouderenzorg**. Zo wordt de zorg toekomstgericht verzekerd en kunnen wachttijden afgebouwd worden. Bovendien **integreren** we de **huisartsenwachtpost** in dat nieuwe gebouw, om een vlottere doorstroming en behandeling van eerste-hulp-vragen tussen huisartsen en spoed buiten de kantooruren aan te pakken.

De afgelopen legislatuur werkten we ook aan een **verdere verzelfstandiging** van het ziekenhuis, uiteraard zonder het publieke karakter en de toegankelijkheid en betaalbaarheid te verliezen. Dat is heel belangrijk voor de toekomst, waar er nauwer samenwerkt moet worden binnen het **Ziekenhuisnetwerk Kempen**, in de eerste plaats met het **AZ Turnhout**. Daarin verdedigen we de positie van het AZ Herentals met zijn kwalitatieve basiszorg én met gespecialiseerde speerpunten. We zorgen ervoor dat de materniteit en de pediatrie in Herentals blijven en zetten verder in op meer zorgen voor oncologie en cardiologie, met goede afspraken binnen de Kempen. Uiteraard blijft orthopedie een speerpunt, en daar werken we aan inkorting van de wachttijden.

Om op lange termijn een ziekenhuis in Herentals te garanderen (einde jaren 2030), is het uitermate belangrijk om de **nieuwe locatie voor het ziekenhuis** te verankeren in Bruggenbeemd, nog dichterbij het station en het stadscentrum. Deze locatie werd vastgelegd in het PRUP en in de verdere verzelfstandigingsovereenkomst tussen Stad, OCMW en ziekenhuis en we blijven deze verdedigen.

Tot slot blijft al onze steun uitgaan naar To Walk Again met zijn hoogtechnologische postrevalidatiemogelijkheden. We hebben een uniek project op de mooiste en hoogste verdieping van de Stad en blijven bij de hogere overheden aandringen op steun voor de verdere uitbouw ervan.

Rode Kruis

Te vaak worden ze vergeten: de vrijwilligers van het Rode Kruis, die altijd paraat staan bij evenementen, zorgen voor een goedwerkende bloedinzameling, en actief meewerken aan **Hartveilig Herentals**. We blijven hen **ondersteunen in hun huisvesting en activiteiten** en plannen een jaarlijks overlegmoment met hen en de stadsdiensten.

Senioren in ons hart

Het aantal 65-plussers in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven is nu bijna 9000, dat is bijna 1/3 van onze bevolking. En wat meer is, ook het aantal 80-plussers stijgt aanzienlijk. De vergrijzingsgraad in de Kempen is hoger dan in de rest van Vlaanderen en ook in de nabije en verdere toekomst zal die blijven stijgen. Voor 2035 voorspelt men meer dan 9000 80-plussers.

Dat zorgt voor **uitdagingen**, maar tegelijk mogen we de **troeven en kansen** die onze senioren ons geven niet vergeten. We hebben namelijk een omvangrijke groep van **dynamische en geëngageerde** oudere jongeren, die in het verenigingsleven, in hun straten en buurten, een actieve rol spelen en mee vorm geven aan een warme gemeente. Die vrijwilligers blijven we waarderen en een stem geven.

Senioren lieten ook duidelijk hun stem horen in het **ouderenbeleidsplan** dat ze presenteerden aan de gemeenteraad. De ambities, aandachtspunten en doelstellingen daaruit onderschrijven we volledig. Op het vlak van **mobiliteit en wonen** moeten we een tandje bij steken, zodat iedereen duurzaam en toekomstbestendig kan wonen en zich vlot kan verplaatsen in onze stad.

Vanzelfsprekend investeren we verder in het **seniorenoverleg**, een geweldig orgaan om als bestuur te weten wat er leeft bij de senioren. Onze schepen kijkt terug op boeiende en interessante vergaderingen, die steeds een inspiratie vormden om nieuwe projecten en initiatieven uit te werken. Op basis van die input ontwikkelden we het nieuwe dienstencentrum het **Pomphuis** in Morkhoven, zorgden we voor een **Morkhovense markt** en startten we het **buurtrestaurant in 't Convent** op. Zo maakten we onze gemeente gezelliger, aangenamer én toegankelijker. Wie met vragen of noden zit, wordt nu laagdrempelig geholpen. Een **tweede buurtrestaurant op de site Sint-Anna** moet en zal er dringend komen. Niet alleen voor de senioren die er wonen, maar voor alle buurtbewoners en gebruikers en bezoekers van de site zodat ze elkaar kunnen ontmoeten in een ongedwongen sfeer.

We weten dat er in **Noorderwijk** een grote nood is aan meer ontmoetingsgelegenheden en dienstverlening voor 65-plussers. We ontwikkelen daar meer activiteiten in het Dorpshuis en de bibliotheek. Ook zoeken we **toenadering tot dienstencentrum Kommie Geire** van Olen, dat slechts anderhalve kilometer van de Noorderwijkse dorpskern ligt, om samen initiatieven te creëren.

Onze **lokale dienstencentra** zullen de komende jaren trouwens nóg meer groeien. Het rijke aanbod van cursussen, workshops en infoactiviteiten willen we verder uitbreiden op basis van de vraag van bestaande en potentieel nieuwe gebruikers. Even belangrijk is de signaalfunctie die 't Convent en het Pomphuis hebben naar de bevolking én naar het bestuur. We zijn trots op ons **bezoekersproject**, waarbij elke 75-plusser die dat wil een bezoekje krijgt van onze medewerkers en geholpen wordt waar het kan. Zo **bestrijden** we actief **de vereenzaming** en kunnen we hen in contact brengen met de vele initiatieven en projecten voor senioren die soms nog te weinig gekend zijn.

We worden allemaal steeds ouder, dus onze zorgnoden gaan stijgen. Tegelijk zien we een nijpend tekort aan zorgpersoneel. Ook de kosten van de zorg worden er niet minder op. Meer inspanningen zijn nodig om een **breed aanbod** en de **toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg** in de toekomst te garanderen. We kunnen alle bereidwillige handen en harten gebruiken. Ouder worden doe je het liefst in je thuisomgeving, omringd door je familie, vrienden en burens. Daar moeten we samen aan werken en slim in investeren.

Zorg in je buurt

Zorgen voor elkaar begint in je eigen straat, in je **eigen wijk**. Precies daarom ondersteunden we de afgelopen jaren de Buurthuiskamer 't Begijntje, **het bezoekerproject** in Morkhoven, De Boekerij op de Molekens en wijkcentrum De Gagel op Sint-Janneke. Voor het **Warme Wijk**-project “Herentals Linkeroever” op de Molekens en Sint-Janneke kregen we ondersteuning en waardering op Vlaams niveau. Je kan over de naam discussiëren, maar feit blijft dat de kleinschalige initiatieven die er opgezet werden, heel veelbelovend zijn. Goede zorg begint met het **Kleine Helpen**, met luisterende oren en helpende handen. Onze **buurtbus** is daar een mooi voorbeeld van en die mobiele werking bouwen we nog verder uit.

Die eerste ervaringen met **buurtgerichte zorg versterken en verbreden** we. Tegen het einde van de volgende legislatuur bouwen we **5 zorgzame buurten** uit, waarvan 1 in Noorderwijk en 1 in Morkhoven. We doen daarvoor een beroep op iedere vrijwilliger die aan een warme straat, buurt of wijk wil werken.

Zorg bij je thuis

Om je thuis goed te blijven voelen, is de hulp van zorgprofessionals onmisbaar. In Herentals, Noorderwijk en Morkhoven zijn een groot aantal diensten voor thuisverpleging en gezinszorg actief. We betrekken hen nauw bij het zorgbeleid van de stad en de Eerstelijnszone. Door het invoeren van de **parkeezorgkaart** maakten we de afgelopen legislatuur het leven van vele thuiszorg- en verpleegkundigen en andere medische hulpverleners iets gemakkelijker. Het was al een huzarenstukje om dit klaar te krijgen, maar het kan nóg beter. We willen met politie en thuis- en gezinszorgdiensten bekijken hoe we dit systeem kunnen opentrekken naar andere zorgverleners die nu nog geen gebruik kunnen maken van die kaart.

Even belangrijk is de **opwaardering van het zorgberoep**. In samenwerking met de provincie, het ziekenhuis, Familiehulp en de scholen hebben we in 2024 het “HYLAS”-project opgezet. Daarmee konden leerlingen actief kennismaken met de schoonste stiel ter wereld: zorgen voor je medemens. Dat project bouwen we verder uit, naar meer scholen en meer zorgorganisaties. Zo willen we op termijn een zorgberoep omvormen van een knelpuntberoep tot een gewaardeerde job met een immense waarde voor de samenleving.

Mantelzorgers van goudwaarde

De toenemende vergrijzing kunnen we alleen maar aanpakken door meer aandacht en ondersteuning te geven aan wie dagelijks zorg biedt. Talrijke mensen, familie, vrienden en burens nemen hun verantwoordelijkheid om zorgbehoevenden te helpen. **Die mantelzorg moeten we extra waarderen en versterken.**

We zorgden al voor een verhoging van de **mantelzorgpremie** van 200 naar 225 euro. Maar de premie heeft op dit ogenblik zijn limieten. Als mantelzorger krijg je enkel de premie als de zorgbehoevende aan inkomensvereisten voldoet. Omdat de premie een waardering voor de zorgverlener zelf is, **schaffen we die inkomensvereiste af. Ook de leeftijdsgrens** van 75 jaar schrappen we, zodat ook mantelzorgers voor bv. mensen met jongdementie de waardering krijgen die ze verdienen. Wie bijdraagt aan een warmere en betere zorg, verdient een pluim.

Maar **premies alleen zijn niet genoeg**. Onze lokale dienstencentra richten zich ook naar mantelzorgers met een **specifiek aanbod van ondersteuning en ontmoeting**. Aan andere sociale partners zoals ziekenfondsen, het ziekenhuis, thuiszorg- en verpleegdiensten en patiëntenorganisaties vragen we actieve medewerking om die mantelzorgers te ontzorgen. Met een **Inloophuis Dementie** richten we ons niet alleen naar de patiënt, maar naar het brede netwerk van iedereen met (beginnende) geheugenproblemen.

Alleen en/of eenzaam? Samen kunnen we meer!

Het aantal alleenstaanden in Herentals is hoger dan gemiddeld in Vlaanderen, en dat is ook zo bij 65-plussers. Soms verdwijnen de netwerken rond een persoon in een mum van tijd. Met ons **bezoekersproject, onze dienstencentra en onze zorgzame buurten** bestrijden we de eenzaamheid.

Er zijn twee andere factoren die leiden tot verder sociaal isolement. Door de hervormingen van De Lijn is **je verplaatsen** via het openbaar vervoer moeilijker geworden. Daarom moeten we de werking van onze **Mindermobielencentrale (MobiTwin) verder uitbouwen**, misschien zelfs op Netelandniveau. Dat wordt niet gemakkelijk, omdat we minder vrijwillige chauffeurs vinden om dat vervoer op zich te nemen. **We verbeteren daarom het statuut van die vrijwilligers**, passen het reglement aan en doen ook een beroep op een breder netwerk van familie, vrienden en burens voor specifieke vervoersnoden. Die waarderen we dan op een gepaste manier. Ook zij zijn immers mantelzorgers.

De verdere **digitalisering** zorgt voor vervreemding bij een groep voor wie de samenleving ontzettend snel lijkt te veranderen. Uiteraard zetten we via een Digipuntwerking verder in op e-inclusie, maar we mogen **niet vergeten dat niets menselijk contact kan vervangen**. De Paperassenploeg waarover we eerder spraken, trekt rechtstreeks naar onze senioren, en via koffie- en papierenmomenten helpen we hen de weg vinden in complexe administratie.

Wie zal dat betalen?

We moeten durven zeggen waar het op staat. De “grijze druk” op onze bevolking zal de volgende 10 jaar enkel toenemen. Dat zal inspanningen vragen en geld kosten. Maar panikeren is niet nodig. Als alle overheidsniveaus en al onze inwoners **samen werken aan een warme en goede zorg**, dan maken vele handen het werk lichter. Als historische zorgstad nemen we daarin het voortouw.

Sinds 2001 hanteren we als stad en OCMW een “**vrijstelling van onderhoudsplicht**” voor kinderen van financieel kwetsbare ouders. Zij hoeven dan niet tussen te komen in de kosten voor het woonzorgcentrum, het OCMW neemt die op zich. Omdat we onze verantwoordelijkheid willen nemen voor een betaalbare zorg, blijven we — als een van de weinige lokale besturen in het land — die vrijstelling hanteren.

Welzijnsvereniging Sint-Anna

In juni van dit jaar zetten we een historische stap: we richtten een Welzijnsvereniging op. We bundelden daarin de activiteiten van het Woonzorgcentrum (lang- en kortverblijf), de assistentiewoningen, de CADO (voor dagopvang) en andere activiteiten tot een stevige structuur die **veel flexibeler** is dan vroeger. We kunnen nu makkelijker en sneller personeel aanwerven, samenwerkingsverbanden aangaan en nieuwe activiteiten ontwikkelen. **Het openbare karakter, de betaalbaarheid én de kwaliteit van de zorg blijft behouden.**

De Welzijnsvereniging heeft nu alle kansen om zich verder te ontplooiën. In het bestuur van die organisatie gaan we **actief zoeken naar nieuwe projecten en samenwerkingsmogelijkheden**. In de eerste plaats kijken we naar de openbare en non-profit-woonzorgcentra in Neteland, de Eerstelijnszone en de bredere regio. Voorbeelden van de burens kunnen ons inspireren om onze woon- en zorgactiviteiten nog te versterken.

Sowieso moeten we een aantal punten binnen het Woonzorgcentrum en op de locatie op de Vorselaarsebaan prioritair aandacht geven. We willen zo snel mogelijk een **extra buurtrestaurant** op de site, waar mensen kunnen genieten van een gezonde, betaalbare maaltijd en van elkaars gezelschap. **De assistentiewoningen** moeten we verder optimaliseren, want die blijven momenteel onderbenut. Door enkele kleine ingrepen (parkeerplaatsen en fietsenstalling) en door een uitbreiding van het activiteitenaanbod kunnen we die kwalitatiever en aantrekkelijker maken.

Even belangrijk is de **omgeving van het Woonzorgcentrum** met de unieke ligging in het groen. De omliggende wegen, vooral de **voet- en fietspaden op de Vorselaarsebaan**, verdienen prioritair een upgrade. Niet alleen voor de bewoners en bezoekers, maar ook voor de andere burens: Huize Anna van Den Brand, GewoonWeg van Opweg en de bewoners van de Leefgoed-appartementen. Ook voorzien we op die site **extra uitbreidingsmogelijkheden voor een nieuw woonproject** met een mix van private en sociale betaalbare woningen.

Zorg en opvang voor onze kinderen

De **eerste 1000 dagen** in ons bestaan zijn volgens wetenschappelijk onderzoek cruciaal voor de ontwikkeling van ons verdere leven. Vanuit de gemeente moeten we alle jonggeborenen en ouders maximaal bijstaan in die periode. Dat doen we al door de werking van het **Huis van het Kind**, dat de volgende jaren een zichtbare en fysieke plaats moet krijgen in onze stad. Door samenwerking met de Eerstelijnszone en het ziekenhuis zullen we acties opzetten die jonge ouders beter ondersteunen in deze levensbelangrijke fase.

De afgelopen jaren hebben we **sterk ingezet** op een uitbreiding van **kinderopvangplaatsen**. In 2022 scoorden we nog net onder het Vlaamse gemiddelde, maar nu zitten we er met 51,8 kinderopvangplaatsen al behoorlijk boven. **Ondanks die inspanningen vinden de helft van de ouders die opvang zoeken niet alle opvang die ze nodig hebben**. Daarom steken we nog een tandje bij, door prioritair verder te investeren in een **uitbreiding en betere huisvesting van ons eigen kinderdagverblijf Hummeltjeshof op de site-Francesco**. Ook de **private partners**, van onthaalouders tot grote kinderdagverblijven, **ondersteunen we maximaal in hun uitbreidingsvragen**. We vragen hen wel zo veel mogelijk in te zetten op sociale en betaalbare tarieven.

Uiteraard stopt onze ondersteuning niet wanneer een kind de peuterkleertjes is ontgroeid. Via het Vlaamse decreet **Buitenschoolse Opvang en Activiteiten** krijgt Herentals heel wat kansen. We werkten samen met alle partners aan een goede start van die nieuwe periode, waarin we zelf de regie voeren en maximaal **samenwerken met scholen, academies en verenigingen**.

Inclusie en toegankelijkheid

Omdat Herentals een zorgstad is met een uiterst belangrijke centrumfunctie voor een grotere regio, wonen er verhoudingsgewijs veel meer mensen met een beperking in Herentals dan elders in Vlaanderen. Dankzij **Den Brand, Opweg, de vele maatwerkbedrijven én alle professionele en vrijwilligersorganisaties** hebben we met de Stad een **goede samenwerking** om ook mensen met een beperking alle kansen en ondersteuning te geven die ze verdienen.

Het **memorandum van het Overleg Personen met een Handicap** onderschrijven we volledig en beschouwen we als **leidraad** voor een verder inclusief beleid in Morkhoven, Noorderwijk en Herentals. Vooral op vlak van **toegankelijke openbare ruimten, mobiliteit en wonen** moeten we een tandje bijsteken.

Om **helemaal inclusief** te worden hebben we nog een behoorlijke weg af te leggen. Naast fysieke toegankelijkheid moeten we verder werken aan **financiële, digitale en administratieve toegankelijkheid**. We stellen vast dat mensen met een beperking (en hun mantelzorgers) nog meer dan anderen verdwalen in het kluwen van regelgeving en premiestelsels. Onze Paperassenploeg moet zich daarom bezighouden met die ingewikkelde materie, zodat we voor iedereen **1 aanspreekpunt hebben dat de weg kent en de weg wijst**.

Deze concrete doelstellingen hanteert cd&vPLUS voor zorg & welzijn in Herentals:

- **Paperassenploeg gidst iedereen door administratief doolhof van regels en premies**
- **verdere versteviging van ons ziekenhuis en onze Welzijnsvereniging Sint-Anna om zorg nabij en betaalbaar te houden**
- **5 zorgzame buurten tegen 2030, verspreid over heel ons grondgebied**
- **afschaffen van inkomens- en leeftijdsgrenzen bij mantelzorgpremie**
- **uitbreiding en betere huisvesting voor ons kinderdagverblijf Hummeltjeshof**

2. Mooi, goed en veilig wonen en leven

Ruimte, Stadsontwikkeling, Wonen en Mobiliteit

2.0 Leefbuurten als basis

We maakten een nieuw beleidsplan Ruimte op dat vertrekt vanaf de basis. Het plan deelt Morkhoven, Noorderwijk en Herentals op in **leefbuurten**. Deze term verwoordt veel duidelijker wat een wijk, woonkern of (deel)dorp moet inhouden. Leefbuurten vormen de kernen voor aangenaam en kwalitatief leven. Ze zijn de fundering waarop we verder bouwen met een vlotte circulatie, leefbaarheid, groene ruimte en water, maar ook speelpleintjes en zorgvoorzieningen. Met die leefbuurten als uitgangspunt en als referentiekader versterken en verlevendigen we onze buurten, wijken en dorpen.

2.1. Ruimte voor Groen en Water

Een bomenrij, park of bos vind je in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven altijd op wandelafstand en dat willen we verder uitbreiden. Tijdens de coronapandemie hebben we allemaal de positieve invloed herontdekt van de **toegang tot groene ruimte** op onze gezondheid en ons welzijn. Een stukje natuur biedt ruimte voor recreatie, ontspanning en lichaamsbeweging en vermindert stress en angst.

Om ons te wapenen tegen de klimaatverandering stellen we een bomenplan op. In Vlaanderen is er nood aan 1 extra boom per inwoner tegen 2030, dus zorgen we in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven voor **29000 extra bomen**. We gaan voor de 3-30-300-regel. Elke woning moet zicht hebben op minstens drie bomen en 30% van elke wijk moet uit bladerdak bestaan. Iedereen moet op 300 meter van zijn woning openbaar groen voorhanden hebben. Daardoor worden de stads- en dorpskernen aangenamere plekken tijdens een wandeling of een terrasbezoek. Groene ruimtes zoals parken en bomen helpen bij het absorberen van CO₂ en produceren zuurstof. Dat verbetert de luchtkwaliteit en vermindert de effecten van luchtverontreiniging.

Bovendien staan onze lokale fauna en flora onder druk. Met een **natuurlijker groenbeheer** zoals nu al gebeurt in bv. het Begijnhofpark, geven we meer ruimte aan streekeigen planten- en diersoorten. Zo verbeteren we de biodiversiteit ook dichtbij huis.

We zien allemaal hoe onze zomers droger en heter worden en leiden tot meer hittestress. Onze Kempense zandgrond maakt dit effect nog groter. De temperatuur stijgt nog meer rond de verharde oppervlakken in de stad en de dorpskernen. Meer bomen en groen helpen dus om deze hitte te verminderen door schaduw te bieden en verkoeling te brengen.

Onze winters worden dan weer steeds natter. Met meer beken, wadi's en natte natuur, zorgen we voor **natuurlijke wateropvanggebieden tijdens regenbuien. Ze verminderen het risico op overstromingen en helpen bij het afvoeren van regenwater**, waardoor de druk op rioleringssystemen verkleint.

Een vernieuwd en verfrist stadshart

De Grote Markt ontharden en vergroenen we deels om er een echt beleevingsplein te maken. In navolging van het advies van het strategisch atelier Stadsontwikkeling willen we onze Grote Markt inrichten als een bloeiende markt en een aangename verblijfplaats, met aandacht voor een kindvriendelijke, speelse en veilige omgeving en met voldoende ruimte voor evenementen en horeca.

We implementeren onmiddellijk de voorgestelde maatregelen vanuit het parkeer- en circulatieplan. We weren doorgaand verkeer en creëren parkeerlussen door leefbuurten met respect voor de bereikbaarheid van horeca, handelaars en de buurtbewoners.

In het kernwinkelgebied streven we zo naar maximale verkeersveiligheid en beleving. Hierbij wordt afdoende aandacht besteed aan de parkeerbehoefte van minder mobiele weggebruikers en plaatsen voor kort parkeren (max. 30 min). Vanaf 2029 kunnen we via een grondige heraanleg van de markt en de centrumstraten voor een beter fietscomfort zorgen. Dan wordt immers de riolering vernieuwd en komt er een afkoppeling en aanleg van een warmtenet. Ondertussen kunnen we verder vergroenen zoals we al deden rond het standbeeld van Rik Van Looy. We denken hiervoor aan bakken met verplaatsbaar groen.

We versterken het stadshart door de bouw van een nieuwe stadsfeestzaal, een fuifzaal voor onze jongeren met een jeugd- en Overkophuis en een multifunctionele ruimte voor onze verenigingen ter hoogte van het Hof met een attractieve parkruimte in het binnengebied. Nadien bekijken we gefaseerd een inplanting van een nieuw stadhuis en eventueel een bibliotheek, voor zover dit financieel en praktisch haalbaar is. We trekken hierbij de natuurlijke stijl van het begijnhofpark en stadspark door in dit nieuwe stadsdeel tot op de Grote Markt, het kloppende hart van onze stad.

We vormen de verbindingsas **Augustijnenlaan-Belgiëlaan-Olympiadenlaan (ABO)** om tot een **“Groene Vaart”**: een **stadsboulevard met bomenrijen**, van de jachthaven tot het Netepark. Deze Groene Vaart is een verbinding tussen belangrijke groenstructuren en vormt een aangename publieke ruimte. Ze biedt kansen voor stedelijke

ontwikkeling, huisvest een nieuw ziekenhuis, kleurt blauw als knipoog naar onze historische Kempische vaart en bundelt belangrijke weginfrastructuur waarbij we het STOP-principe hoog in het vaandel dragen.

Vesten, parken en bomen

Ook de oude **vestenstructuur** willen we overal voorzien van een lint van bomen. De monumentale bomen van de Molenvest, Nonnenvest en Begijnenvest zijn en blijven een bekend stadsgezicht. We planten bijkomende bomen aan in de Magdalenastraat, de Kapucijnenstraat, Stationsstraat en de Vest. In het Spaanshofpark maken we de speelruimte nog straffer door de historische walgracht langs het kroonwerk te herstellen en te verbinden met de Nete. Op de Kattenberg creëren we een uitkijkpunt. Rond de Olympiadelaan willen we het valleilandschap herstellen met ruimte voor speelna-tuur en we voorzien er een nieuw vestenpad voor wandelaars en fietsers en leggen de oude vestinggracht opnieuw aan.

De kasteeltuin van **Le Paige** vormen we om tot een toegankelijk **Vestenpark**. We willen benadrukken dat het domein in combinatie met het Netepark de verbinding tussen Herentals en de riviervallei vormt. We focussen hier op de uitbouw van de ont-haalpoort en de versterking van het domein door o.a. het herstel van het kroonwerk en het arboretum. De bevoeiing van de kasteelvijver is al hersteld. We verbinden domein Le Paige ook beter met het Netepark, met ruime parking, en met de stations-omgeving.

De wijk rond de Markgravenstraat en Bolwerkstraat heeft bijna geen ruimte voor sport en spel. Daarom creëren we een buurtpark binnen de ontwikkeling van de Vos-senbergsite en de oude meisjesschool/tekenschool in de Markgravenstraat. Waar dit perceel grenst aan de tuinen van de Bolwerkstraat komt een buffer met bomen om de privacy te garanderen.

We blijven gaan voor een realistische en duurzame oplossing voor de ontwikkeling van het **Poederkot** met ruimte voor betaalbare woningen voor jonge gezinnen en met een bos dat voor iedereen publiek toegankelijk is. Van de huidige patstelling in dit dossier wordt niemand beter.

De **Netevallei en de Kempense heuvelrug** vormen de groene long van Herentals. We willen dit landschap robuuster maken en zorgen dat er meer water kan infiltreren. Daarvoor zetten we in op herstel van heide en loofbos. Ter hoogte van het Abroek (Olympiadelaan) maken we ruimte voor natte natuur waar ook ruimte is om te spelen.

We planten het **Proostenbos** verder aan en voorzien hierbij voldoende rust- en ont-moetingsplekken. We steken een tandje bij in het uitrollen van de opgemaakte bebos-singsvisie en zorgen voor voldoende ruimte via aankopen en gebruiksovereenkomsten met eigenaars om compenserende bebossing in onze eigen stad te realiseren. Zo gaan stedelijke ontwikkeling en vergroening hand in hand.

Ons funeraire erfgoed verdient onze aandacht. Van onze **begraafplaatsen** in Herentals, Noorderwijk en Morkhoven maken we groene en troostende oases met bloemen en bomen. Naast de klassieke manier van begraven willen we ook ruimte creëren voor natuurbegravingen. We voorzien plekken voor een sterretjesboom en nieuwe overdekte ruimtes om afscheid te nemen. Waar nodig voorzien we nieuwe bomen als groene buffer met de bureu.

In **Noorderwijk** bewaren we het dorpskarakter door het bouwen van bijkomende appartementen binnen de afgebakende zone rond de kerk te beperken. We werken aan een klimaatrobuuste dorpskern met open ruimte die voor iedereen toegankelijk is. Dit betekent dat we bestaand groen versterken en nog meer groen aanplanten. We ontharden waar mogelijk om waterinfiltratie mogelijk te maken.

Vanuit de dorpsparking maken we een **groene doorsteek naar de sporthal** in de dorpskern. De omgeving van de nieuwe sporthal maken we tot een gezellig plein met banken en speelruimte.

Rond de kerk creëren we een aangenaam plein met een dorpsboomgaard en veel buitenspeelruimte. De speelplaats van de school wordt ingericht als een natuurlijke plek om te ravotten.

Aan de **Leopoldstraat** worden een aantal woningen van LeefGoed gesloopt en geclusterd herbouwd. Zo maken we extra ruimte voor een wandelpad in het groen richting de dorpskern en veel bijkomende speelruimte. Dezelfde aanpak hanteren we voor de site aan de Sint-Bavostraat.

In **Morkhoven** garanderen we het dorpskarakter en willen we de open ruimte zoveel mogelijk bewaren. We laten geen bebouwing toe in het gebied tussen de fietsostrade en de kerktoren. We richten dat gebied gedeeltelijk in als een dorpspark met zones voor sport, spel en rust. Op termijn zal dit park ook aansluiten op de speelterreinen en lokalen van de chiro.

We **vergroenen ook het dorpsplein** bij de heraanleg en pakken het zo aan dat er voldoende ruimte blijft voor de wekelijkse markt.

2.2. Goed, aangenaam en betaalbaar wonen

Herentals, Noorderwijk en Morkhoven hebben nood aan een **toekomstgericht woonbeleid**. Te veel **jonge gezinnen** hebben moeite om hun eigen woondroom te realiseren door de schaarse en dure bouwgrond en door de kostprijs van renovatiewerken aan bestaande woningen. Ook de **vergrijzing** raakt in een stroomversnelling. We moeten ervoor zorgen dat onze senioren **zo lang mogelijk in hun eigen buurt** kunnen blijven wonen.

Ook zijn er meer en meer **kleine gezinnen, alleenstaanden of eenoudergezinnen**. Daardoor is er een grotere nood aan kleinere woningen met twee slaapkamers. Op de wachtlijsten van onze woonmaatschappij LeefGoed wachten 900 mensen op een sociale woning. De gemiddelde wachttijd loopt op tot 4 jaar.

Tegelijk willen we **buiten de stads- en dorpskernen** zo weinig mogelijk open ruimte innemen. Zo **behouden we een groene omgeving** om van te genieten en vermijden we het risico op overstromingen nu we steeds meer periodes van hevige regenval zien.

Al deze ontwikkelingen vragen om een **slimme en verdichtende aanpak** op plekken waar nog nieuwe woningen komen. We hebben een plan klaar voor een brede waaier aan woonvormen om in te spelen op groeiende uitdagingen. Leefkwaliteit staat steeds voorop.

Gezinsvriendelijk en collectief wonen

Het aanbod aan gezinswoningen zal omhoog moeten om gezinnen in de stad te houden. Familieappartementen voor éénouder- of tweeoudergezinnen kunnen een deel van de oplossing zijn. Ze moeten ruim genoeg zijn en gelegen tussen aangenaam groen en met speelruimte voor de kinderen. Zo maken we een **netwerk van levendige wijken**.

Clusters van 12 appartementen vormen hier een goede mensenmaat. Ook de vele kleine rijwoningen in Herentals kunnen jonge gezinnen aantrekken. We laten toe dat deze in de diepte en de hoogte worden uitgebreid, zolang ze mooi in de omgeving blijven passen.

Ook **co-housingprojecten in een gezamenlijke groene omgeving** vormen een antwoord op deze uitdaging en moeten door de stad ondersteund worden. Bovendien bieden dergelijke projecten ook kansen om met meerdere generaties samen te wonen.

Levensloopbestendig wonen

We streven naar levenslang wonen in de eigen buurt en we ambiëren dat woningen levensloopbestendig worden gebouwd of aangepast.

Wie op een kwalitatieve manier zelfstandig wil blijven wonen, zal vaak tijdig moeten verhuizen naar een meer toegankelijke woning in een beter voorziene buurt. De nood aan een alternatief aanbod van toegankelijke woonvormen dringt zich meer en meer op. Met ons woonbeleid willen we voorzien in dit aanbod zodat **ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen in een aangepaste woning**.

Veel jonge mensen en gezinnen blijven graag voor een langere periode in hetzelfde huis wonen. Essentieel aan een levensloopbestendige woning is dat die woning voldoende aanpasbaar is wanneer de zorgbehoefte zich opdringt. Daarvoor is er voldoende ruimte nodig.

We houden daarom in ons vergunningsbeleid rekening met volgende principes:

- minimaal rollator toe- en doorgankelijk bouwen
- minstens 2 slaapkamers zodat er een extra kamer is voor bv. logerende (klein) kinderen
- gemene delen moeten bedacht worden als verblijfsruimtes en collectiviteit in de bruikbare buitenruimte is te verkiezen
- badkamer moet voldoende breed zijn voor de draaicirkel van een rolstoel en voor brede inloopdouche met zitje
- keuken moet voldoende breed zijn voor de draaicirkel van een rolstoel
- voldoende brede gemeenschappelijke lift
- traag verkeer wordt ruimtelijk gescheiden van gemotoriseerd verkeer, voetpaden zijn voldoende breed voor een rolstoel en materialen zijn obstakel- en slipvrij
- hoogteverschillen worden waar mogelijk beperkt en met een lichte helling weg-gewerkt
- straatmeubilair is toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Een levendige mix

We vinden het ook belangrijk dat we niet alleen woonblokken bouwen die uitsluitend voor ouderen bestemd zijn of voor wie zorg nodig heeft. Zo creëren we in onze wijken een boeiende en **levendige mix van jong en oud**.

Vernieuwing is van groot belang. **Kangoeroe- en zorgwoningen** zullen de volgende jaren steeds belangrijker worden. Hier moet men eenvoudig een vergunning voor kunnen krijgen.

We voorzien bijkomende woningen op plekken waar de nodige diensten, winkels en voorzieningen aanwezig zijn en met een gemakkelijke toegang tot het openbaar vervoer. Dat betekent **verdichten in de woonkernen** en **vrijwaren van onze open ruimte daarbuiten**.

Betaalbaar en sociaal wonen

Gezond en betaalbaar wonen is een basisrecht, maar ook een bijzondere uitdaging. In Herentals scoren we altijd aanzienlijk hoger dan in de rest van Vlaanderen op gebied

van **sociale huisvesting**. In de Kempen zijn we een **voortrekker** op dat gebied. Toch blijft de nood hoog. Meer dan 900 huishoudens staan op de wachtlijst, een gemiddelde kandidaat krijgt na ongeveer 4 jaar een sociale woning aangeboden. Bovendien stijgt de problematiek van dak- en thuisloosheid door de stijgende prijzen op de private woningmarkt.

Goede en betaalbare huisvesting zijn nu nog belangrijker dan vroeger. De afgelopen legislatuur realiseerden we een nieuw plan lokaal sociaal wonen, dat brede steun genoot in de gemeenteraad. We voorzagen daarin meer dan 450 sociale huur- en koopwoningen op 10 jaar tijd, in diverse kwalitatieve projecten. Helaas zijn er hier **te weinig van gerealiseerd**. We konden wel een 95-tal woningen realiseren op de Vorselaarsebaan, het Ganzenplein, de Kapucijnenstraat, de Kruisboogstraat en het Nelson Mandelaplein, maar hadden op veel meer gehoopt, want dat was echt nodig.

De redenen voor die vertraging zijn heel uiteenlopend. **De fusie** van de woonmaatschappijen van Neteland en Zuiderkempen tot **LeefGoed** kostte veel tijd en energie en is een belangrijke verklaring voor de vertraging. Maar er is meer: een aantal **grotere projecten** op Stadsveld en Koulaak (goed voor samen 140 woongelegenheden) botsten op **weerstand van de buurt én van nieuwe regels** rond ruimtelijke ordening en waterhuishouding. Ook een kleiner project in de Haverstraat in Morkhoven werd gecontesteerd.

“We zijn niet tegen sociale woningen, zolang het maar niet in onze buurt is,” horen we vaak. Nochtans is **goede en betaalbare huisvesting in ieders belang**. We blijven hierin het voortouw nemen en zullen onze verantwoordelijkheid opnemen. Sociale huisvesting en leefkwaliteit gaan hand in hand, dat tonen de plannen voor nieuwe projecten aan. We streven altijd naar een **goede mix van woontypes**, met voldoende kwalitatieve publieke ruimte voor de hele wijk.

We maken onze **doelstelling heel concreet**. In het goedgekeurde plan lokaal sociaal wonen zijn **300 extra sociale huur- en koopwoningen opgenomen**. Bij het begin van de nieuwe legislatuur stellen we in overleg met Leefgoed en de stadsdiensten een concrete timing op want in 2030 zullen die 300 extra woningen er staan. cd&vPLUS maakt hier een breekpunt van.

Net omdat we een mooie geschiedenis aan sociale huisvesting kunnen voorleggen, is een groot deel van dat patrimonium aan **renovatie** toe. Een aantal van die renovatieprojecten liepen stroef. De **leegstand in Diependaal** was te wijten aan geschillen met de aannemer en aan een oude werkwijze die de woonmaatschappijen Eigen Haard en Woonbrug hanteerden. Veel woningen liet men lang leegstaan om de renovatie jaren later in grote aantallen aan te pakken. Bij de start van LeefGoed maakten we **komaf met die oubollige werkwijze** en we verbouwen nu sneller. Die renovaties, bijvoor-

beeld in **Kleerroos** en later in Koninkrijk en Sterrebos, pakken we innovatief aan met bijzondere aandacht voor energiebesparende maatregelen.

We zoeken ook naar een uitbreiding van de sociale verhuurwerking via LeefGoed. We moedigen eigenaars aan om via het **Pandschap** hun woning op een voordelige manier energiezuinig te renoveren en daarna betaalbaar te verhuren. We onderzoeken of we op bovenlokaal niveau een **verhuurcoach** kunnen inschakelen die eigenaars helpt bij alle regelgeving en subsidies die bij het verhuren van hun pand komt kijken.

Energiezuinig wonen

We engageren ons onverminderd om de belangrijke EU-doelstellingen te halen om **40 % minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2030**. Tegen 2050 willen we versneld ons grondgebied koolstofvrij maken en we wapenen ons om klaar te zijn voor de onvermijdelijke effecten van de klimaatverandering. Hierbij verzekeren we onze inwoners van toegang tot veilige, duurzame en betaalbare energie.

We zetten hierbij maximaal in op de **verhoging van de renovatiesnelheid**. We ondersteunen en begeleiden onze inwoners via het unieke woon- en energieloket en Energiehuis Kempen. De ambitie rond duurzame warmte zetten we onverminderd voort en we willen nu letterlijk de **warmtenetten in de grond**. Door deze duurzame warmtebron kan een lagere renovatiegraad met lagere maatschappelijke kost verantwoord worden en maken we de noodzakelijke shift naar hernieuwbare energie. We streven er naar om 32% van onze plaatselijke energievraag (elektriciteit en warmte) regionaal te produceren met hernieuwbare energiebronnen tegen 2030.

Een krachtig klimaatbeleid wordt niet alleen gedragen, maar bij voorkeur mee getrokken door iedereen. We blijven rechtstreekse **burgerparticipatie** nastreven **in de hernieuwbare energieprojecten** en houden zo onze energievoorziening meer in handen van lokale burgers en bedrijven.

2.3. Veilig en Vlot verkeer

We hanteren het **S(stappers)T(trappers)O(openbaar vervoer)P(privé vervoer)**-principe bij onze visie over verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

We ontmoedigen het gebruik van de wagen voor kleine verplaatsingen. Uiteraard houden we rekening met de bereikbaarheid van bewoners en handelaars, en het gebruik van de wagen door wie minder mobiel is. Op termijn pleiten we voor een modal shift 50/50. Dat wil zeggen dat de helft van de verplaatsingen niet meer met de auto gebeurt. We gaan voor een versnelde toepassing van het mobiliteitsplan.

Stappers

De veiligheid en bereikbaarheid in de centra verhogen we door de **opwaardering van en het terug in gebruik nemen van trage wegen en paadjes**. Ook in de buitengebieden spelen de paden een grote rol in de beleving van de natuur- en landbouwlandschappen en zullen ze opgewaardeerd worden. Bovendien willen we deze trage wegen ook **maximaal toegankelijk maken voor minder mobiele mensen** met rolwagen of scooter: ook zij moeten kunnen genieten van veilige en aangename paden. Om de stappers het nodige comfort te geven is het noodzakelijk om deze wegen **systematisch te onderhouden**. Onkruid, overhangende beplanting, putten, verzakte tegels en boordstenen moeten zo snel mogelijk weggewerkt en hersteld worden. Bij aanplant of heraanplant van bomen wordt rekening gehouden met soorten die diepwortelen en geen beschadigingen aanbrengen.

Minder mobiele weggebruikers

Speciale aandacht geven we aan minder mobiele weggebruikers: mensen met een beperking, senioren die minder goed te been zijn, maar ook jonge ouders met hun kinderwagen. Het Overleg Personen met een Handicap maakte samen met de middelbare scholen aan de hand van een belevingsparcours een inventaris op van aandachtspunten. Die inventaris gebruiken we als leidraad om onze **voetpaden en straten veiliger en beter** te maken. Wat goed is voor minder mobiele, is dat automatisch ook voor andere stappers.

Trappers

Wat voor de stappers van toepassing is, geldt ook voor de trappers. Bij gemeenschappelijk gebruik van paden en wegen verwachten we uiteraard de nodige hoffelijkheid om het voor iedereen aangenaam te houden. De trappers mogen op doelgericht gekozen plekken de straat heroveren. **De huidige uitrol van de fietszone is een eerste start.**

Als we meer mensen aan het fietsen willen krijgen, moet dit op een comfortabele manier kunnen. **Vanaf 2029** vatten we de vernieuwing van onze ondergrondse infrastructuur aan in het centrum, met een vernieuwing van de riolering en voorzieningen voor het warmtenet. Simultaan wordt dan de “bovenbouw” aangepakt, met **aandacht voor weginrichting, comfort en veiligheid.**

Mensen die werken in de **industriezone moeten er veilig en aangenaam naartoe kunnen fietsen**. Enkel zo kunnen we het woon-werkverkeer per fiets promoten. De fietspaden naar en op de industrieterreinen moeten we verbeteren.

De “Groene Vaart” of de as **Augustijnenlaan-Belgiëlaan-Olympiadelaan** wordt een prettige **verbindings- en ontsluiting voor fietsers, voetgangers en auto's**. We willen een groene fiets- en wandelboulevard die zich ontplooit tussen jachthaven en

Kempense Heuvelrug. Het wordt een link tussen Begijnhofpark, Stadspark en Netevallei en een centrale ader naar het station, scholencampussen en administratieve diensten met vele trage verbindingen naar het natuurlijke valleigebied en het dynamisch stadscentrum. De woon- en belevingskwaliteit langs deze as wordt bevorderd door terug water te brengen op deze as als herinnering aan de voormalige gedempte vaart.

Bij de verdere ontwikkeling van het **stadsdeel Wuytsbergen/Ekelen** bewaken we de eerder uitgewerkte visie. Verdere woonontwikkeling zal gepaard gaan met verbeteren van de verkeersleefbaarheid in het gebied, het openmaken van trage aangename verbindingen, het openstellen van het waardevolle bos, het herwaarderen van verborgen historische parels en het inrichten van kwalitatief publiek domein.

Verder zijn **een aantal straten dringend aan vernieuwing toe**. De centrumstraten Wasserijstraat, Kloosterstraat en Nonnenstraat moeten aangepakt en veilig ingericht worden. Ook de invalswegen Lierseweg en Herenthoutseweg verdienen prioritair een herinrichting. De Herenthoutseweg en het kruispunt met Sint-Jansstraat moeten fietsvriendelijker worden.

Op alle invalswegen moeten ruime, gescheiden en comfortabele fietspaden de norm zijn.

Hier is de voorbije jaren sterk op ingezet: delen van de Geelseweg en Lierseweg werden en worden momenteel ingericht en ook de Poederleeseweg, Wiekevorstseweg en het sluitstuk van de Voortkapelseweg zitten in de pijplijn. De Molenstraat in Morkhoven en de doortocht van de Ring in Noorderwijk-dorp worden in de toekomst fietsveilig heringericht. Op de Morkhovenseweg voorzien we hiervoor o.a. een beveiligde oversteek voor voetgangers en fietsers. Het fietspad langsheen de Paradijsstraat is ook aan verbetering toe en de voet- en fietspaden op de Vorselaarsebaan verdienen dringend aandacht.

Alle wegen die potentieel interessant zijn om naar school of werk te fietsen (Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk) worden verder uitgerust met **veilige fietspaden**. Aan de Servaas Daemsstraat buiten de bebouwde kom moeten tot aan Herenthoutseweg gescheiden fietspaden voorzien worden.

De **fietsostrades** zijn een grote opportuniteit om Herentals vanuit de hele regio bereikbaar te maken met de (elektrische) fiets. We moeten als stad ons publiek domein hierop afstemmen.

We investeren verder in voldoende **veilige fietsenstallingen** met overdekte fietsenstallingen voor elektrische fietsen en specifieke stallingen voor bakfietsen.

Openbaar vervoer

We leggen een **randparking** aan met genoeg parkeerplaatsen vanaf waar je met een stadsbus en fietsdeelsystemen vlot de binnenstad kunt bereiken. We investeren in **fietsdeelsystemen** en zorgen ervoor dat deze mooi aansluiten op het aanbod van het **openbaar vervoer**. We moedigen de vervoersmaatschappijen aan om **voldoende frequentie** te voorzien zodat bezoekers van het stadscentrum ook 's avonds laat het openbaar vervoer kunnen gebruiken. We nemen verdere initiatieven in **autodelen**. Autodelen vermindert de parkeerbehoefte aanzienlijk en bevordert de keuze voor duurzame vervoersalternatieven.

Privé gemotoriseerd vervoer

We ontmoedigen ongewenst doorgaand verkeer door bijvoorbeeld de plaatsing van een knip. Dat is belangrijk want in Wuytsbergen is aangetoond dat de verkeersleefbaarheid in het gedrang komt door het vele sluipverkeer. Het noord/zuid-verkeer door het centrum wordt ontmoedigd en wordt via de ringlaan gestuurd. Om een vlottere doorstroom van de ringlaan te bevorderen **blijven we pleiten bij de hogere overheid voor een spoorondertunneling van de Poederleeseweg en de Lichtaartseweg, en een ondertunneling van de Belgiëlaan met gescheiden fietstunnels**.

We kiezen resoluut voor een **autoluw centrum**. We willen een voldoende grote ondergrondse parking realiseren die ook de parkeerbehoefte van de Grote Markt opvangt. Zo wordt onze Grote Markt parkeervrij en veel gezelliger. Uiteraard voorzien we wel parkings voor mindervaliden en kortparkeerders.

Bij evenementen willen we de Grote Markt teruggeven aan de voetgangers en de zwakke weggebruikers. Dit gebeurt nu al tijdens bijvoorbeeld de vrijdagmarkt en kermissen.

We mijden **ongewenst doorgaand zwaar vervoer**. De gewenste routes voor doorgaand zwaar vervoer zijn duidelijk en we willen meer ANPR-camera's implementeren om zwaar vervoer te mijden aan schoolomgevingen en in woonstraten. Samen met onze buurgemeenten trekken we aan dezelfde kar om dit zwaar vervoer in goede banen te leiden en de sluiproutes moeten weggewerkt worden.

We bouwen randparkings (bv. VC Herentals, Netepark, ...) uit die via fietsdeelsystemen of te voet vlot vanuit het stadscentrum te bereiken zijn. Deze parkings fungeren als **hoppinpunten**. We plaatsen dynamische signalisatie om de beschikbaarheid in de parkeerzones aan te geven.

Winkels die over parkeermogelijkheden beschikken, moedigen we aan om hun parking na de winkeluren open te stellen voor iedereen. Bij nieuwbouwwinkels leggen we dit in de toekomst op.

2.4. Een veilige en propere samenleving

We leven in Herentals met een hoop mensen samen. Net als in een gezin zijn er in een stad duidelijke afspraken nodig om samenleven zo aangenaam mogelijk te maken voor iedereen.

Gemeenschapsvormende activiteiten, co-creatie en participatie dragen bij tot meer verantwoordelijkheidsgevoel. Mensen voelen zich thuis als ze een gevoel van eigenaarschap over het openbaar domein hebben. We willen verenigingen verder stimuleren om hun steentje bij te dragen in het organiseren van gemeenschapsvormende initiatieven. Zo verhogen we sociale controle, ook op plaatsen met overlast zoals het stadspark.

Sensibilisering, goede regels en handhaving

We focussen op sensibilisering en preventie. Onze stadswachten, buurtvrijwilligers, BIN's en wijkagenten zijn ogen, oren en aanspreekpunten in de straten. Zij koppelen snel terug naar de **cel integrale veiligheid** die gepaste acties opstart en overlast snel in de kiem smoort. We zoeken ook naar onderliggende problemen bij de overlastplegers en werken aan hun herstel. Zo beperken we recidive of vermijden we dat ze in een verdere negatieve spiraal belanden.

Duidelijke regels zijn nodig en we hanteren daarbij onze politiecodex als instrument. Deze wordt jaarlijks bijgewerkt om overlast zo accuraat mogelijk aan te pakken.

We plaatsen **veiligheidscamera's in het stadspark en de stationsomgeving**, later breiden we dit uit naar ons kernwinkelgebied. **Mobiele camera's** worden actief ingezet op overlastgevoelige plaatsen.

Via **GAS-boetes** geven we een snel en duidelijk signaal dat overlast niet getolereerd wordt en we streven vooral naar gepaste 'taakstraffen' als tegenprestatie. Samen met parket, politie en hulpverlening pakken we problemen multidisciplinair aan en we hanteren een aanklappende ketenaanpak. We werken maximaal samen met onze Neteland-gemeenten en passen de SAMEN-aanpak structureel toe. Met de federale middelen vanuit het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan zetten we sterk in op overlast- en verslavingspreventie.

De **politie** ontwikkelde zich de afgelopen legislatuur tot een betrokken en zichtbare partner die onze veiligheid en het veiligheidsgevoel verhoogt. Doordat onze wijkagenten zich nu op de fiets verplaatsen en we ons team versterkten met een hondenspatrouille is er ook meer blauw in het straatbeeld. Bij overlast en criminaliteit speelt de politie kort en kordaat op de bal en ze zijn een cruciale partner in de cel integrale veiligheid. De professionalisering en zichtbaarheid van onze lokale politie willen we zeker verder doorzetten.

Een **nieuwe brandweerkazerne** staat eindelijk in de startblokken. Binnenkort kan ons korps over een hedendaagse huisvesting beschikken. We zijn fier op het brandweerkorps dat voornamelijk uit vrijwilligers bestaat en 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar is. Iedereen van onze brandweerpost blijven we opnemen in de bedankingsmomenten voor vrijwilligers en we ondersteunen hen in hun werking waar mogelijk.

Onderhoud van ons openbaar domein

De veiligheid en aantrekkelijkheid van een gemeente gaan hand in hand. Je goed en veilig voelen in je omgeving begint met een aangename en propere ruimte. Herentals, Noorderwijk en Morkhoven hebben een groot patrimonium, met veel gebouwen, parken en parkjes, straten, wegen en paden. Het onderhoud daarvan is een dagelijkse kerntaak. **Onze technische en uitvoeringsdiensten zijn elke dag op pad en werken hard.**

Toch moeten een aantal paden, groenperken, pleintjes en wegen **beter en sneller onderhouden** worden. Daarom maken we prioritair werk van een beter overzicht en een betere planning van de werken. We richten hiervoor een speciaal team op: de Padenbrigade. Dat team houdt zich alleen bezig met het dagelijkse onderhoud. We onderzoeken ook of we kunnen samenwerken met lokale tewerkstellingsinitiatieven en de sociale-economiesector.

Ook de **communicatie** kan beter. Iedereen kan vlot meldingen doorgeven aan de stad, maar vaak weten mensen niet wat er met hun melding gebeurt. Wie een melding maakt, moet op de hoogte gehouden worden. Alle onderhoudswerken meteen uitvoeren is natuurlijk onmogelijk. Precies daarom willen we een betere planning en een Padenbrigade.

Zo streeft cd&vPLUS naar comfortabel en betaalbaar wonen en leven in Herentals:

- **overall ruimte voor groen en water: in alle straten, buurten en projecten**
- **leefbuurten als uitgangspunt voor aangenaam wonen, vlot verkeer, welzijn én ontspanning**
- **300 nieuwe sociale huur- en koopwoningen tegen 2030**
- **veilig en vlot verkeer, gebaseerd op het mobiliteits- en circulatieplan**
- **“Groene Vaart” als stadsboulevard met groen, water én voldoende parkeerplaatsen om een autoluw stadscentrum te ondersteunen**
- **toegewijde Padenbrigade onderhoudt onze straten, paden en groen**

3. Ontspannen, genieten, beleven en ondernemen

Vrije Tijd, Verenigingen, Toerisme en Economie

3.1. Vrije Tijd en Verenigingen

We willen allemaal wonen in een bruisende stad waar iedereen zich thuis voelt. Een stad waar cultuur, ontspanning en evenementen centraal staan. Daarom verdienen onze Herentalse verenigingen en organisatoren alle steun vanuit de gemeente. Samen maken we Herentals, Noorderwijk en Morkhoven nog levendiger en gezelliger.

Dienstverlening op maat

We streven ernaar om het evenementen-en verenigingenloket uit te breiden naar dé **centrale plek** waar verenigingen, organisatoren en bewoners fysiek en digitaal terecht kunnen. In dit loket kan je vragen stellen over assistentie bij aanvraag subsidies, administratieve support, juridische ondersteuning, een database van vrijwilligers,...

Het centraliseren op één plaats maakt het geheel **transparanter en toegankelijker**. Eén centraal punt biedt meteen een overzicht van alle activiteiten in de stad. De stedelijke administratie moet actief samenwerken met de diverse partners om dit mogelijk te maken. Alleen zo kunnen we een efficiënte en betrokken burgerparticipatie creëren.

Verbetering van werkingssubsidies

Werkingsubsidies moeten we **optimaliseren** zodat de beschikbare gelden eerlijk en effectief verdeeld worden in volle transparantie. Aan het begin van de huidige legislatuur werden ze verdubbeld, maar het proces moet regelmatig geëvalueerd en aangepast worden.

Dat betekent dat we de werkingssubsidies mee moeten **indexeren en verfijnen**. Vandaag worden verenigingen vooral beoordeeld op het aantal leden, maar naargelang hun sector of activiteiten moet dit kader aangepast worden. Daarnaast moeten

alle andere (project)subsidies waar verenigingen en organisatoren recht op hebben, helder en overzichtelijk worden weergegeven. Zo kunnen zij optimaal gebruik maken van de beschikbare middelen en voordelen.

Wat met de Strategische Ateliers?

In het begin van de huidige legislatuur richtten we 3 Strategische Ateliers op, met de focus op Stadsontwikkeling, Welzijn en Vrije Tijd. De bedoeling was om de participatie van burgers en verenigingen te verhogen. De Ateliers werden intensief begeleid door het toenmalige Vormingplus (nu Avansa), gespecialiseerd in participatiemodellen. De Strategische Ateliers moesten die participatie en adviesverlening rond het beleid organiseren en versterken.

In een aantal Strategische Ateliers werd hard gewerkt. Nieuwe initiatieven zoals het beleidsplan Ruimte, Herentals aan Z, vormingsavonden rond verenigingen en Zomerspoor kregen er hun basis.

Maar een aantal functies van de vroegere adviesraden raakten de afgelopen jaren op de achtergrond. De rare coronaperiode is daar zeker schatplichtig aan. In de hervorming werden bepaalde rollen van de Sport-, Jeugd- of Cultuurraad niet verdergezet. Op het vlak van Welzijn bleef het seniorenoverleg en het Overleg voor Personen met een beperking wel standvastig draaien.

We streven ernaar om **opnieuw de verenigingen te verenigen**. Naast adviseur waren de eerdere raden ook een netwerk van organisaties, een belangenverdediger voor hun sector en een organisator van evenementen. Ondersteund door de administratie willen we deze raden een vernieuwde vorm geven met aandacht voor al die rollen.

De UITPAS

Het systeem van de UITPAS en de 'Rap-op-Stap'-kantoren kan meer bekendheid gebruiken, zowel bij het grote publiek als bij organisatoren. Daarnaast moet de toegankelijkheid vergroot worden zodat iedereen kan deelnemen. De pas wil inclusief zijn en mensen met elkaar verbinden tijdens tal van activiteiten.

De ophaalpunten waar je de UITPAS kunt verkrijgen, moeten **bereikbaar en bekend** zijn. Zo moet je de pas in de toekomst kunnen krijgen via de buurtbus of op de zondagsmarkt.

Ook verenigingen moeten gebruik kunnen maken van de UITPAS en de bijhorende voordelen. We moeten de verenigingen ondersteunen in dit proces van verandering zodat ze de pas beter en makkelijker kunnen integreren in hun werking.

Vernieuwde sportinfrastructuur

De afgelopen legislatuur hebben we sterk ingezet op sportinfrastructuur en we hebben nog een hoop plannen. Samen met Sport Vlaanderen beogen we een verdere uitbreiding van de ruimte voor sporten. We willen de **omgeving van Sport Vlaanderen en het Netepark** uitbouwen tot een sportieve en recreatieve cluster. Dit kunnen we niet alleen en daarom werken we hiervoor samen met de Netelandgemeenten, zodat we een ambitieus bovenlokaal aanbod ontwikkelen.

De Vossenberghoeve is momenteel nog onontbeerlijk als sporthal. We voeren er de nodige werken uit zodat we deze sporthal kunnen blijven gebruiken, maar we sparen vooral voor het vervolgetraject na 2030. We streven ernaar om de uiteindelijke Herentalse sportinfrastructuur mee te integreren op de site van Sport Vlaanderen en op Sint-Jan-neke. We transformeren het multifunctionele terrein met een uitbouw van het skatepark en uitbreidingen van de voetbalterreinen en hockeyvelden.

Ook bouwden we de voorbije jaren de **nieuwe sporthal in Noorderwijk** waardoor Noorderwijkse en Morkhovense sportverenigingen gebruik kunnen maken van dit complex. We blijven ons inzetten voor een sportieve bevolking in beweging, over heel ons grondgebied.

Een plaats om te ontmoeten, te fuiven en te feesten: voor jong en oud

Mensen en verenigingen hebben - nu nog meer dan voor de coronaperiode — een ruimte nodig waar ze samen kunnen komen.

Zaal 't Hof moet dringend aangepakt worden en omgebouwd worden naar een modernere stadsfeestzaal. We geloven in de combinatie van een stadsfeestzaal, een fuifzaal voor jongeren en een multifunctionele ruimte voor evenementen. Dit koppelen we aan het ontwikkelen van de site tussen Grote Markt en Stadspark, waar eventueel een nieuw stadhuis en bibliotheek hun plaats kunnen vinden.

De reeds gemaakte studie grijpen we aan om tot een slimme en budgettair haalbare planning te komen. Onze prioriteit blijft een feest- en evenementenzaal voor verenigingen en een nieuw jeugdhuis, bij voorkeur met integratie van de Overkopwerking.

Het jeugdhuis zelf heeft een **jeugdcoördinator** nodig die jongeren ondersteunt bij hun activiteiten. Deze coördinator zorgt voor een constante **opvolging en ondersteuning** van de vrijwilligersploeg én **overleg** met het hele jeugdwerk en jongerenwelzijnsveld. Verder kan deze persoon ook de **bruggenbouwer** zijn tussen scholen, verenigingen en het jeugdhuis. Scholen vragen het jeugdhuis nu al hulp om jongeren mee op te vangen tijdens de middagpauzes. Deze samenwerking kunnen we uitbrei-

den en in beide richtingen laten gaan. Denk maar aan leden van het jeugdhuis die zich in het begin van het schooljaar mogen komen voorstellen, of scholen die het jeugdhuis bezoeken of gebruiken voor bepaalde projecten.

Veiligheid op fuiven en evenementen is van groot belang. We moeten zorgen dat organisatoren weten wat het wettelijke kader is en wat van hen wordt verwacht om veilig evenementen te organiseren. Daarna moeten we zichtbare controles uitvoeren om te zien of de regels nageleefd worden. Door een nauw contact tussen het evenementen- en verenigingenloket, politie en organisatoren kunnen we veilige evenementen garanderen.

Kunstencampus

We zijn fier op de realisatie van de nieuwe Kunstencampus. De campus is niet enkel een **onderwijsplek** voor de Herentalse academies, maar ook een **ontmoetingsplaats** voor verenigingen. Dat laatste aspect willen we in de toekomst verbeteren. We gaan overleggen met de academies om zo tot een beter gebruik van de vergader- en artistieke locaties te komen. De Kunstencampus moet ook een verenigingshuis worden waar kunst, cultuur en gemeenschap samenkomen en elkaar inspireren.

De Bibliotheek, een toegankelijke ontmoetingsplaats voor iedereen

De bibliotheek van Herentals werkt uitstekend samen met andere bibliotheken van Neteland. Het laagdrempelig en kwaliteitsvol cultuuraanbod willen we verder uitbouwen zodat de bibliotheek een **belevings- en ontmoetingsruimte** wordt die inspeelt op nieuwe noden en nieuwe technologieën. De bibliotheek moet voor iedereen toegankelijk zijn: voor de studerende tiener (en zelfs tachtiger), voor wie 's ochtends de krant wil lezen, voor kinderen in hun lees- en speelhoekje en voor personen die nood hebben aan een digipunt.

Hoewel de activiteiten voor lees- en taalplezier in de bibliotheek de afgelopen jaren stevig uitgebreid zijn, is het gebouw zelf niet meer in perfecte staat. Ons voorkeurs-scenario bestaat erin om de bibliotheek mee te integreren in de plannen tussen Grote Markt en Stadspark. Op korte termijn blijven kleine renovaties aan de infrastructuur-Molenvest nodig.

3.2. Erfgoed, Patrimonium en Toerisme

Ons cultureel en historisch erfgoed is van onschatbare waarde en verdient daarom een doordacht en toekomstgericht beleid. Erfgoed geeft “diepte” aan je leven. Herentals, Noorderwijk en Morkhoven hebben een **rijke geschiedenis, die we moeten koesteren**. We voeren consequent beheerplannen, inrichtingsvisies en (her)bestemmingsonderzoeken uit.

Door een **efficiënter patrimoniumbeheer** kunnen we gebouwen, monumenten en andere waardevolle locaties goed onderhouden en optimaal benutten. Tijdens de volgende legislatuur willen we het Fraikinmuseum terug openen in een nieuwe formule en een oplossing zoeken voor de ontsluiting van het rijke en unieke patrimonium van het Begijnhof.

Verenigingen willen we actief betrekken bij het beheer van onze stadseigendommen want zij kunnen een cruciale rol spelen in het beheer en gebruik van ons patrimonium. Dit betekent dat verenigingen niet alleen gebruik kunnen maken van deze locaties, maar ook inspraak krijgen in het onderhoud en de verbetering ervan. Samenwerking met erkende verenigingen zorgt voor een beter gebruik van onze middelen en versterkt de band tussen de stad en haar inwoners. Betrokkenheid van verenigingen bij het patrimoniumbeheer creëert een win-winsituatie: we voorkomen leegstand en maken beter gebruik van de gebouwen. Uiteraard moeten de verenigingen de nodige steun krijgen om het patrimonium te gebruiken. De oprichting van het Erfgoedhuis op het Begijnhof, samen met een aantal verenigingen, is daarin een eerste stap. De erfgoedcoördinator krijgt samen met Kempens Karakter de opdracht voor verbindende initiatieven met de focus op onze lokale geschiedenis.

Een goed patrimoniumbeheer vraagt om **transparantie en duidelijke communicatie**. We zorgen voor heldere afspraken over het gebruik en het beheer van stadseigendommen zodat verenigingen precies weten waar ze aan toe zijn en welke verantwoordelijkheden ze hebben.

De opwaardering van omgeving Le Paige tot erfgoed site, stilteplek en toeristische onthaalpoort in het groen zetten we verder door. We restaureren het paviljoen in het park Le Paige en optimaliseren het gebruik van het kasteel als open erfgoedhuis. Na de herhuisvesting van de stadsdiensten in een nieuw administratief centrum kan een doordachte nieuwe toeristische invulling van het Oud Gasthuis een aanzienlijke versterking betekenen voor de site van Le Paige en de stad in het algemeen.

We zorgen voor een verdere **herwaardering van ons Begijnhof** volgens het beheersplan en het recent goedgekeurde inrichtingsplan.

We bouwen verder aan het herstel en de opwaardering van de Sint Bavokerk in **Noorderwijk**. De kerk behoudt zijn functie maar wordt ook een gemeenschapsruimte voor allerlei activiteiten met een kwalitatieve buitenruimte als ontmoetingsplaats.

Zoals wettelijk bepaald zullen we bij het begin van de nieuwe legislatuur het Herentalse **kerkenbeleidsplan actualiseren**. Dit doen we in goed overleg met alle betrokken partijen (bisdom, parochiegemeenschappen en centrale kerkraad) en we streven naar een zinvol gebruik van dit historische patrimonium.

Toerisme en erfgoed

Respect voor ons **cultureel erfgoed** draagt sterk bij tot een verdere **uitbouw van het toerisme** in onze stad. De erfgoedcoördinator moet hierbij een sleutelrol spelen en in samenwerking met “de Kempen” als overkoepelend niveau mee een algemene visie rond toerisme construeren.

Het Manifesto-Toerisme dat werd opgemaakt geeft een aantal waardevolle aandachtspunten mee. Het **groen en het landschap** in en rond onze gemeente, de Kempense Heuvelrug en de Vallei van Nete en Aa zijn uiterst belangrijke toeristische en zelfs historische troeven waar we volop op willen inzetten. De omgeving Le Paige kan een prachtig toeristisch verzamel-, onthaal- en uitvalspunt worden. Maar ook in de binnenstad en op andere strategische plaatsen blijven we een toeristisch antennepunt voorzien.

We stimuleren ook dat **verblijfstoeristen** meer aandacht krijgen voor onze **horeca** en ons historisch centrum. We kunnen hen op een vlotte en vriendelijke manier de weg wijzen naar en ontvangen in ons **kernwinkelgebied**. Ons historisch patrimonium en erfgoed is daarbij een extra toeristische troef. We doen een beroep op de vele vrijwilligers met een hart voor onze geschiedenis om mee ambassadeur te worden voor onze stad, samen met lokale ondernemers en andere stakeholders binnen een Gastennetwerk.

3.3. Samen (be)leven

Gezinnen en jongeren

Een bruisende stad leeft niet alleen op weekdagen of tijdens het schooljaar. Ook in de vakanties is er behoefte aan een uitgebreid opvangprogramma. Daarom moet onze **speelpleinwerking** steeds toegankelijk zijn voor iedereen. Wij blijven dan ook voorstander van het systeem waarbij de kinderen niet op voorhand moeten inschrijven, maar wel gewoon mogen komen opdagen.

De **mobiele werkingen** zoals de speelbus en de gekende speelstraten willen we verder uitbreiden want die zorgen voor ontmoetingsmomenten tussen gezinnen en hun kinderen en tussen bestuur en inwoner. Alle kinderen en jongeren moeten veilig kunnen genieten en spelen in hun straat.

Momenteel hebben we nog geen **label als kindvriendelijke stad**. We willen dit label verkrijgen en echt een stad worden voor alle leeftijden, van jong tot oud.

Verder streven we ook naar een constructieve samenwerking tussen de verschillende partners van **buitenschoolse opvang en activiteiten**. Samen met hen willen we bekijken hoe we gezinnen kunnen ontlasten bij het zoeken naar de nodige opvang voor hun kinderen.

Huldigingen en ontmoetingen

Het **eren en waarderen van inwoners die bijzondere prestaties hebben geleverd**, is ontzettend belangrijk. Kampioenen op sportief vlak, maar ook toppers binnen de domeinen van cultuur, wetenschap, literatuur en uiteraard onze **vrijwilligers**. Herentals is een warme stad met geweldige talenten, lieve vrijwilligers, unieke verenigingen, bedrijven en organisaties. Daarom willen we een groots volksfeest organiseren waarbij we al deze sectoren in de bloemetjes zetten. Dit koppelen we aan een jaarlijkse nieuwjaars- of zomerdrink voor iedereen.

Meer dan enkel huldigingen organiseren, willen we ook **burgers met elkaar verbinden** door ze samen te brengen bij verschillende gelegenheden. Denk hierbij aan vieringen voor huwelijksjubilea, waarbij we stellen in het zonnetje zetten die al een aantal jaren gelukkig getrouwd zijn. Ook willen we nieuwe inwoners verwelkomen en hen betrekken bij onze warme stad. Samen vieren en verbinden maakt ons allemaal gelukkiger.

De **jumelage met IJsselstein** zetten we verder. We geven steun aan onze verenigingen die bijdragen aan het versterken van de banden met onze Nederlandse zustergemeente.

Beleving en evenementen op maat van Herentals, Noorderwijk en Morkhoven

Herentals is een stad met vele talenten. Zij kregen de afgelopen jaren meer en meer de mogelijkheid om iets te organiseren. Meer beleving is immers leuk voor iedereen. Herentals Fietst & Feest is ons eigen grote volksfeest. Stormloop, Zomerspoor en zeker Herentals Bruist brachten heel wat moois, voor iedereen, op maat van onze stad. Dergelijke **kleinschalige maar kwalitatieve evenementen** geven we in de toekomst alle kansen en we streven ook naar verdere samenwerking met het cultuurcentrum en de horeca.

Onderschat ook het effect van onze **wekelijkse markten** niet. De vrijdag- en zondagmarkt in Herentals, maar ook het Morkhovense marktje zijn plaatsen voor **ontmoeting en verbinding**. Ook de gezellige **kermissen**, in alle deelgemeenten, blijven we behouden en maken we nog beter toegankelijk voor mensen met een beperking.

Pop-up zomerbars zorgden de afgelopen jaren voor enige commotie. Een goed evenwicht tussen draagkracht van de buurt, het wettelijke kader én ruimte voor frisse

en originele initiatieven is soms moeilijk te vinden. De huidige initiatieven bieden een echte meerwaarde voor Herentals. Uiteraard willen we met de buurt, de ondernemers en lokale horeca deze **pop-up initiatieven evalueren en het kader ervoor verfijnen**. We bekijken ook hoe we in samenwerking met onze verenigingen en ondernemers de Kerstmarkt verder vormgeven.

3.4. Ondernemen in een veranderende wereld

Herentals, Noorderwijk en Morkhoven kennen heel wat **grote en kleine ondernemers**. Van de grootste bedrijven op onze industrieterreinen tot handelszaken en dienstverleners binnen en buiten de stadskern, kleine pop-ups of ambachten, landbouw- en streekproducenten en bloeiende horecazaken. **Ze geven allemaal mee vorm aan onze lokale en bovenlokale economie, die van groot belang is voor onze stad**. Ondernemers zorgen voor tewerkstelling, voor een gevarieerd aanbod aan producten en diensten dichtbij huis en voor stads- en dorpskernen waar steeds iets te beleven valt.

Ondernemen staat de laatste jaren fel onder druk. De economie raakt meer en meer geglobaliseerd en gedigitaliseerd. E-commerce heeft verregaande gevolgen voor klassieke winkels en horecazaken én zelfs voor het verkeer in onze kernen en daar rond. Het is niet altijd even makkelijk om je als ondernemer staande te houden in die complexer wordende wereld. Als stadsbestuur is het niet eenvoudig om al die ondernemingen te ondersteunen want iedere zaak en activiteit heeft zijn **eigen uitdagingen**. Vaak kunnen de problemen niet — of niet alleen — op gemeentelijk niveau worden aangepakt. We willen ook **correct en objectief** blijven: het voortrekken van 1 specifieke zaak of activiteit zou alleen maar oneerlijke concurrentie in de hand werken.

Toch hebben we de afgelopen legislatuur heel wat gedaan om onze lokale ondernemers te steunen. Het budget binnen **Handelshart** werd verdubbeld en lokale ondernemers namen deel aan het beleid om deze middelen te besteden. Dat verliep niet altijd even vlot en unaniem, maar het betekende wel een forse investering. Mede door deze hulp floreren een aantal succesvolle handelszaken en kregen ze een **uitstraling en aantrekkingskracht** tot ver buiten onze gemeentegrenzen. Onder andere met steun van het provinciebestuur willen we ondernemers blijven inspireren om nieuwe manieren van ondernemen te ontwikkelen en vernieuwende activiteiten op te zetten.

Het mobiliteits-, evenementen- en toeristische beleid van onze stad kunnen en moeten we nog beter afstemmen met onze ondernemingen. Binnen Handelshart hebben we echter nog geen gemeenschappelijke prioritaire punten gevonden voor het versterken van de handelskern en alle handelszaken op het hele grondgebied. Als stad willen we dit verbeteren door meer ondersteunend te werken bij de **organisatie van voorbereidende overlegprocedures tussen de individuele ondernemers**. We zullen instaan voor de praktische organisatie van thematische en sectorale overleg- en inspraakmomenten. Dit moet leiden tot een breed gedragen visie vanuit de vereniging Handelshart.

Waar iedereen het over eens is: een florerende middenstand begint bij een **aangename, aantrekkelijke en vlot bereikbare stad**. Daarom moet een beter en vlotter onderhoud van ons openbaar domein hoger op de agenda komen tijdens de volgende bestuursperiode. Alle studie-, cijfer- en planwerk voor een beter mobiliteits-, circulatie- en parkeerbeleid zijn reeds gebeurd en wij kiezen voor een **duidelijke, veilige en vlotte doorstroming**. Doorgaand verkeer over de Grote Markt is dan niet langer mogelijk. Maar eenvoudige lussen zorgen er voor dat iedereen het kernwinkelgebied gemakkelijk kan bereiken en ook snel terug weg kan.

De **parkeerplaatsen aan de Augustijnenlaan en Belgiëlaan en aan het stadspark blijven gratis** voor wie in het kernwinkelgebied wil winkelen. Een smakelijke tussenstop bij de plaatselijke horeca hoort daar natuurlijk bij. De huidige parkeerplaatsen op de noordkant van de Grote Markt blijven beschikbaar voor minder mobiele shoppers en voor korte boodschappen, in afwachting van de **realisatie van een vervangende ondergrondse parking of een ander evenwaardig alternatief**.

De zuidkant van de Grote Markt geven we een **multifunctionele bestemming**. We creëren een mooi en groener plein voor **beleving en ontspanning met plaats voor terrassen en voor kleinschalige evenementen** zoals Herentals Bruist. We garanderen dat de nieuwe inrichting toelaat om grotere activiteiten zoals kermissen en Herentals Fietst & Feest een centrale plaats te geven op onze Grote Markt. Uiteraard gebeurt dit alles in overleg en bij voorkeur in samenwerking met de lokale horeca en andere ondernemers. Een geslaagde combinatie van evenementen en lokale economie is perfect mogelijk. De succesvolle braderij toont aan dat talrijke shoppers de weg vinden naar onze lokale winkels en horeca.

Maar de **lokale economie is meer dan het Herentalse kernwinkelgebied**. De handelaars buiten het kernwinkelgebied en in de deelgemeenten dragen via hun belastingen actief bij tot Handelshart. De middelen voor promotie en ondersteuning van dat fonds moeten altijd eerlijk verdeeld worden onder alle handelaars zodat promotie-acties evenzeer ten goede komen van die ondernemers.

De ondernemingen en bedrijven op onze **industrieterreinen** zorgen ervoor dat Herentals een belangrijke centrumfunctie vervult voor de **economie en tewerkstelling** van een veel bredere regio. In overleg met VOKA stellen we een actieplan voor die industriegebieden op, met meer aandacht voor ons vergunningenbeleid, de wegen en infrastructuur voor onze industrie, een duurzame inrichting van bedrijventerreinen en gebouwen en een beter afgestemd mobiliteitsbeleid.

Onze **landbouwers** hadden het niet gemakkelijk de afgelopen jaren. Toch hebben ze in ons buitengebied altijd mee de verantwoordelijkheid opgenomen om ons **platte-land niet alleen leefbaar, maar ook levend** te houden. Ons Beleidsplan ruimte geeft hen de zekerheid dat ze verder kunnen werken en ondernemen. We beschouwen onze landbouwers als partners in het verder kwalitatief omgaan met onze landschappen, onze ruimte en onze natuur.

cd&vPLUS doet Herentals, Noorderwijk en Morkhoven bruisen met:

- **evaluatie, verfijning en indexering van werkingssubsidies voor verenigingen met herdachte rol voor vroegere adviesraden**
- **uitbouw van een stadsfeest- én fuifzaal en jeugdhuis op de site 't Hof**
- **volledige steun aan onze verenigingen en vrijwilligers als partners in verbindende evenementen**
- **toeristisch en erfgoedbeleid met focus op groen, water, landschappen, monumenten en lokale ondernemers**
- **open dialoog en constructieve samenwerking met lokale ondernemers**

4. De Stad als organisatie

Financieel en Algemeen Beleid

Het stadsbestuur doet heel veel. We hebben een ruim aanbod aan diensten en activiteiten die dagelijks veel betekenen voor onze bevolking en zelfs voor mensen buiten ons grondgebied. Herentals heeft een centrumfunctie op het vlak van zorg en welzijn, economie, sport, recreatie en cultuur, tewerkstelling en mobiliteit voor een hele regio, ook voor mensen en organisaties die hier geen belastingen betalen.

Tegelijk merken we de laatste jaren dat de **hogere overheden meer en meer werk op lokale besturen afschuiven**. Met de corona-, Oekraïne- en energiecrisis werd er behoorlijk veel van de lokale overheid verwacht zonder dat daar de nodige middelen tegenover stonden. De federale overheid bouwt bijvoorbeeld bepaalde dienstverlening op sociale zaken af en legt dit bij lokale besturen. Vlaanderen hervormt de Lijn, maar de gaten die daardoor ontstaan in het openbaar vervoer moeten lokaal worden ingevuld. **Gemeentebesturen krijgen daar de middelen niet voor die de hogere overheden voordien hadden.**

Herentals heeft dan ook nog een heel speciale positie als “**storp**”. Eigenlijk zijn we te klein voor een stad, maar te groot voor een dorp. We kennen aanzienlijke uitdagingen die grotere steden ook hebben, maar hebben niet de ruimte, de oppervlakte en de financiële middelen om al die uitdagingen meteen efficiënt aan te pakken.

Daardoor kwamen de stedelijke **financiën** de afgelopen jaren onder druk. **Toch slaagden we erin door een sober beleid de stadskas en begroting gezond te houden.** De meerjarenfinanciering is nog steeds sluitend en verantwoord, maar **we kunnen niet anders dan voorzichtig zijn**. Daarom konden een aantal projecten tijdens de vorige legislatuur niet volledig uitgevoerd worden. En daarom moeten we een aantal eigendommen verkopen, zoals de oude muziekacademie in de Hikstraat of de gronden van de vroegere tekenacademie aan de Markgravenstraat.

Een aantal van de plannen die we opnemen in dit programma zullen ook een **behoorlijke investering** vragen. De **verdere ontwikkeling van de site tussen Grote Markt en Stadspark**, met ruimte voor een nieuwe feestzaal, fuifzaal, jeugdhuis, stadhuis en/of bibliotheek kan alleen uitgevoerd worden met voldoende inkomsten of door slimme en nieuwe samenwerkingen met andere private en publieke partners om dit project gefinancierd te krijgen.

De financiële uitdagingen worden er in de toekomst niet minder op. Om onze stad welvarend te houden, hebben we maar een beperkt aantal mogelijkheden.

Ten eerste zijn er de **belastingen**: die willen we de volgende jaren **niet verhogen**, maar ook niet verlagen. We streven naar meer belastingbetalers, door onze stad aantrekkelijker te maken voor nieuwe bewoners. Daarom benadrukken we het belang van een degelijk onderhoud van het openbaar domein, van ruimte voor aangenaam en betaalbaar wonen, van vlot en veilig verkeer. En vooral van voldoende voorzieningen op vlak van welzijn, zorg en vrije tijd, zodat mensen bewust kiezen voor Herentals, Noorderwijk en Morkhoven als comfortabele en hartelijke plek om te wonen, te werken, te winkelen en te leven.

Een tweede mogelijkheid is het afbouwen van **dienstverlening**, of zelfs van hele diensten. Dat doen we zeker niet. Wel willen we bekijken of alle subsidies, premies én projecten de beoogde impact hebben. Nieuwe premies en projecten kunnen we enkel ontwikkelen wanneer we daarvoor middelen vinden door het hervormen van bestaande initiatieven. Natuurlijk blijven we zoeken naar **andere financierings- en subsidievormen**. We hebben een subsidie-expert binnen de stad die aandachtig alle mogelijke financieringsmogelijkheden in de provincie, Vlaanderen, de federale overheid en Europa in de gaten houdt. Dat zal in de toekomst nóg belangrijker worden.

De geplande, grote investeringen zijn enkel mogelijk als we de zaken **slim en gefaseerd** aanpakken. De fundamentele vernieuwing van ons rioleringsnetwerk en de aanleg van een warmtenet moet gelijktijdig verlopen met de bovenbouw en de verbetering van onze straten en voetpaden. Zo vermijden we dat we straten twee keer moeten openbreken. Door een strikte planning kunnen we op dat vlak **efficiënt werken en kosten besparen**. De gemaakte plannen op het vlak van ruimte, mobiliteit en omgeving, de ABO-as, de vestenstructuur, de dorpsplannen voor Morkhoven en Noorderwijk bieden ons daarvoor een uniek kader. Dat **studiewerk rendeert gegarandeerd op lange termijn**.

We merken ook bij andere gemeenten dezelfde financiële bezorgdheden. Zeker bij gemeenten van gelijkaardige omvang, maar ook bij onze kleinere buurgemeenten binnen Neteland. Zij zijn zelf vaak vragende partij om **ervaringen te delen of om samen te werken**. Op vlak van welzijn, tewerkstelling, maar bijvoorbeeld ook op het vlak van onze bibliotheken en zwembad willen ze actief samenwerken en de kosten delen. De samenwerking van de Netelandgemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Olen en Vorselaar is een voorbeeld voor heel Vlaanderen.

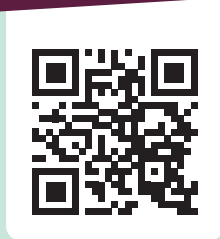
Dankzij die samenwerking groeit het besef dat we **samen meer kunnen**. Op talloze vlakken, in ontelbare domeinen vragen de diensten en personeel van die 5 gemeenten en OCMW's naar meer coöperatie. Om de dienstverlening te verbeteren en te blijven verzekeren, om slimmer materiaal aan te kopen, om meer te doen met evenveel middelen.

We zijn daarom **resoluut voorstander van een verdere en intensievere samenwerking binnen heel Neteland**. Op alle gebieden. We zijn dus ook voorstander van een fusie van de 5 gemeenten. Dat zou ons de **sterkste en mooiste gemeente van de Kempen** maken en heel veel **schaalvoordelen** kunnen bieden.

Natuurlijk moeten we opletten voor valkuilen. Een fusie mag er niet toe leiden dat de voorzieningen in de deelgemeenten wegvallen. Elke Neteland-deelgemeente moet een **goed werkend integraal dorpspunt** krijgen. En een fusie moet vooral grondig en genuanceerd uitgelegd en besproken worden met al onze inwoners. De eventuele bezwaren moeten we ernstig nemen en beantwoorden met een heldere visie die duidelijk maakt waarom samenwerking en schaalvergroting nodig zijn.

Neteland kan een **unieke fusiegemeente** worden. Het gaat om een befietsbare regio met talrijke verbindingen tussen levendige kernen, met een heerlijk aanbod aan groen en water, met uiterst sterke ondernemingen en verenigingen. Ontspanning en evenementen, rust, activiteit en vooral **levenskwaliteit** zijn er mogelijk op een perfecte schaal.

Meer over ons

<http://cdenv.plus>